

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest. I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490; 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. augusztus 8.

bb. 1. budapest minden kerületében megkezdte működését a gyermek tbc-gondozó és bajmegállapító hálózat - újabb intézkedés a fiatalkori tuberkulózis megelőzésére

i zs/gy/sr

1961. augusztus 8.

az orvosi statisztikák adatai szerint budapesten az elmúlt években jelentősen csökkent a tbc okozta halálesetek száma, s jó eredmények születtek a gyermek tbc elleni küzdelemben. a fővárosi tanács egészségügyi osztálya most újabb intézkedést tett a fiatalkori fertőzések felkutatására, a tbc-s megbetegedések időbeni megelőzésére, gyógyítására.

az intézkedés alapján az elmúlt napokban budapest minden kerületében megkezdte működését a gyermek tbc-gondozó és bajmegállapító hálózat. a fővárosban öt gyermek tbc-bajmegállapító rendelőt létesítettek. ezek a következők:

8. kerület üllői ut 86 - ide tartoznak a 8., a 9., a 10. és a 14. kerületi betegek;

19. kerület kispaludy utca 12. - ide a 16., 18., 17., 19., 20. és 21. kerületiek tartoznak;

13. kerület dévai utca 15/a - ez az 5., a 6., a 7., kerületiek, továbbá a 13. kerület belső részén lakókat látja el;

4. kerület jókai utca 3 - itt a 3., a 4., a 15. kerületiek, valamint a 13. kerület külső részein lakók részére rendelnek;

11. kerület himfy utca 9 - ide az 1., a 2., a 11., a 12. és a 22. kerületi gyerekek tartoznak.

a fővárosi tanács egészségügyi osztálya egyszersmind felhívta a különböző egészségügyi intézményeket, orvosokat, hogy a jövőben a gümőkór legkisebb gyanúja esetén is a bajmegállapító rendelésekre küldjék a gyermekeket és 18 éves korig a serdülő korukat. a bajmegállapító rendelés orvosai alaposan megvizsgálják a hozzájuk fordulókat, s a vizsgálati eredményről értesítik a beküldő egészségügyi szervet.

ha tuberkulózist állapítanak meg, vagy tbc-s fertőzés gyanúja merül fel, a gyermeket további megfigyelésre, gyógykezelésre, gondozásra haladéktalanul a lakóhely szerint illetékes kerületi tbc-gondozó intézet gyermek-tbc szakrendelésére irányítják, az intézeti gyermek tbc orvosok azonnal kezelésbe gondozásba veszik a fiatal betegeket.

/mti/

9.00

9.00

9.00

..

- 1 -

bb. 2. kispessten javult az áruellátás - tésztamegmunkáló gépsor,
kovászológép

i hi/gy/sr

1961. augusztus 8.

a 19. kerületi tanács gondoskodásából kispeszt külső részeiben is javult az utóbbi években az áruellátás, kulturáltabb lett a kereskedelem. eredményként könyvelik el például a kerületben az 1. számú zöldség-gyümölcskirendeltség megszervezését. ennek tulajdonítható, hogy a zöld áru jóval korábban kerül a boltokba, a kiszállítás másfél-két órával meg rövidült. a kerületi közért vállalat hat tehergépkocsival szállítja a piacokra és a boltokba a zöldséget és gyümölcsöt. az áruellátást javítja a bolthálózat fejlesztése is. a kossuth-téri piacra a közért vállalat, a tápiósági tsz és a 19. kerületi champignon tsz új elárusítóhelyeket létesített.

a további hálózatbővítési tervek a kerület lakosságának az áruellátással kapcsolatos sok jogos kifogását szüntetik majd meg. ellenőrzéseik során ugyanis a kereskedelmi szervenek maguk is megállapították, hogy egyes boltok nem alkalmasak nagyobb mennyiségű áru fogadására és tárolására. például a 19 515-ös üzlet kicsiny és korszerűtlen, raktára nincs. ezért tervezik, hogy a szövetkezeti házak építésével egyidejűleg - az élmunkás-telepi házaknál - új üzletet rendeznek be. a hullay Jenő utca 3. számú alatti közért-fűszeráruda sem alkalmas gyümölcs és zöldség árusítására. az ugynevezett wekerle-piac áthelyezésével a gutenbergekörut és a nádasy-utca által határolt területen terveznek most megfelelőbb boltot.

a kerület sütőipari vállalatánál folyamatosan előtérbe kerül az automatizálás. a vöröshadsereg utja 110. szám alatti üzemből például félautomata sütőkemence működik. a továbbiakban egy kovászológépet és egy tésztamegmunkáló gépsort szereznek be.

/mti/

..

- 2 -

9.10 h
9.2

bb. 3. új szórakozóhely a fiataloknak budán - ezerötszáz személyes szabadtéri színpad, kertvendéglő az ifjúsági kulturparkban

i lv/gy/sr

1961. augusztus 8.

a budai vár aljában, a duna-parton, szemben a várkert kiosk vendéglővel, új ifjúsági szórakozóhely épül. ezen a helyen korábban az ugynevezett várkertbazár volt. a vár restaurálásával párhuzamosan a dunaparti részt már helyreállították, s a fővárosi tanács úgy határozott, hogy a kertben a fiatalok számára szórakozó parkot építenek.

a duna-parttal párhuzamosan, a teraszon 500 párnak tánc-teret alakítanak ki. a tervek szerint a parknak ezt a részét már augusztus 20-ra átadják. a bővítését ősszel és jövő tavasszal folytatják: szabadtéri színpadot építenek, egyrészt pedig lelátóvá képezik ki, 1 500 személy befogadóképességgel. a hely alkalmas nyári kertmozinak. a szakemberek véleménye szerint a külső zajtól elszigetelt környezet kiválóan alkalmas hangversenyek rendezésére is.

a déli teraszon 600 személynek kertvendéglőt nyitnak. a nyári kerthelység vendéglátásáról egyelőre a kiosk vendéglő gondoskodik, de a távlati tervekben önálló vendéglátó-ipari kombinát szerepel.

a fővárosi tanács döntését budapesti fiatalok nagy örömmel fogadták, s elhatározták, hogy társadalmi munkával is segítik megépítését. ezidő szerint a budai kerületek kiszistái együtt dolgoznak az építőipari vállalatok szakembereivel és naponként 50-60-an veszik ki részüket a munkából.

/mti/

..

9.22

- 3 -

gy
Loh

bb. 4. megkezdték az egyetemi templom toronygömbjének aranyozását - több mint 300 gramm 23 karátos aranyat használtak fel tíz templom toronydiszéhez

i sb/gy/vg

1961. augusztus 8.

Budapestben és néhány vidéki városban általában a század elején aranyozták be utoljára a templomtornyok gömbjeit és keresztjeit. A milliméter egy tizezred részének megfelelő vastagságú 23 karátos aranybevonat azóta már legtöbb helyen tönkrement. Sok rongálást okozott a háború, de az eső is elkoptatja a vékony aranyburkolatot. Az elmúlt években a budapesti szakipari vállalat diszitő főépítésvezetősége megkezdte az aranybevonatok helyreállítását. Eddig kilenc templom toronygömbjét és keresztjét aranyozták be újra. Budapestben dolgoztak a legtöbbet, s emunak különlegessége, hogy általában nem az eső tüntette el a toronydiszek aranyozását, hanem a füst és koromlerakódás. Ennek eltávolításakor azonban az aranyburkot is menthetetlenül le kellett kaparni és új bevonatot készíteni.

A vállalat dolgozói most kezdték meg az aranyozást a tizedik egyházi épület, az egyetemi templom ujonnan helyreállított tornyán, a több mint kétméter magas kereszt és a toronygömb bevonásához 25 gramm aranyat használnak fel. Érdekes azonban, hogy a toronygömbnek csak a neve gömb valójában „orrára”, állított elipszis formájúra készítették, hogy az utcai szemlélő ne felül és alul belapult labdának, hanem gömbölyűn láthassa.

/mti/

..

bb. 5. több mint 74 millió forint megtakarítás műszaki fejlesztésből - a csepel művek kollégiuma értékelte a műszaki fejlesztési terv végrehajtásának első félévi eredményeit

i tó/gy/ki

1961. augusztus 8.

A csepel vas és fémművek idei termelési terve a gépészeti vállalatoknál 11,2, a kohászati vállalatoknál pedig 6,5 százalékkal nagyobb a tavalyinál. A terv szerint ezt a többlettermelést a gépészeti vállalatok 81, a kohászati vállalatok pedig 47 százalékban a termelékenység növelésével valósítják meg. Az előírt költségszint teljesítéséhez 173 millió forintos önköltség csökkentést kell az év végéig elérnie az egész csepel műveknek. A megnövekedett feladatok végrehajtásának módját a vállalati műszaki fejlesztési tervekben körültekintően meghatáro-

yt. köv./

9.30

- 4 -

bb. 5. / több mint 74 millió forint.... folyt./ gy

A csepel művek igazgatósága igen nagy jelentőséget tulajdonít a műszaki fejlesztésnek, ezért a művek kollégiuma már két ízben is foglalkozott ezzel a témával. Februárban a tervek realitását, helyességét bírálta el, legutóbbi ülésén pedig a félévi teljesítés eredményeit vizsgálta, s megszabta az idén még hátralevő, valamint a jövő évi feladatok irányvonalát.

A kollégium megállapította, hogy az első félévben a tervezett 73,6 millió forint előirányzat helyett a műszaki és szervezési intézkedések révén 74,2 millió forintot takarítottak meg a vállalatok. Ez a megtakarítás azonban különféle előre nem látható rontó tényezők, egyes esetekben pedig a helytelen gazdasági értékelés miatt nem jelentkezett teljes egészében a vállalati mérlegben. A második félévben tehát a tervteljesítésen kívül ezeknek a hibáknak a megszüntetése is növeli a vállalatok feladatát. A terv összességében való túlteljesítése olyan vállalatok tevékenységének köszönhető, mint például a készülék- és szerszámgyár, szerszámgépgyár, a kerékpárgyár, a csőgyár, a kovácsológyár és az elektródagyár, amelyek jelentősen túlteljesítették terveiket.

A termelékenység javítására az első félévben 1 425 000 normaóra megtakarítást terveztek, ebből azonban csak 757 ezer óra valósult meg, ami azzal magyarázható, hogy a normák kiigazításának és egyéb intézkedéseknek a hatása döntően a második félévben mérhető majd le.

Az egész évre tervezett körülbelül 1 400 műszaki és szervezési intézkedésből az első félévben 837-et valósítottak meg. Ezek hatására már az első félévben is jelentősen fejlődött a termelékenység növelését szolgáló célgépesítés és kiegészítés. A gyártmányfejlesztési tervben meghatározott tételekből kidolgozták például a híradástechnikai célokat szolgáló, üvegbe forrasztható ellenálláshuzalok gyártástechnológiáját, a híradástechnikai anyagok minőségének javítására megoldották a vákuumban történő olvasztás és öntés technológiáját, a készülék- és szerszámgyárban üzembe helyezték az esztergács-gyártó automata célgépeket, a golyóscsapágygyárban pedig kidolgozták a műanyag csapágykosár gyártástechnológiáját.

/mti/

..

9.40

- 5 -

bb. 6. megkezdtek a tizedik emelet betonpadló elemeinek elhelyezését - alumínium szerkesztű panel, „rezgésmentes torony”, különleges hangszigetelés a kísérleti orvostudományi kutatóintézet épületén

i sb/gy/ki

1961. augusztus 8.

egy éve épül a tíz emeletes kísérleti orvostudományi kutatóintézet, s a 21-es építőipari vállalat munkásai most megkezdtek az utolsó emelet betonpadló elemeinek elhelyezését. a dolgozók meggyorsították a munkát, hogy augusztus 20-ára tető alá kerüljön az épület és a régi kőműveshagyományoknak megfelelően kitűzhessék a felszalagozott zöld ágat.

kemper ervin és pozsgai lajos, az ipari és mezőgazdasági tervező vállalat mérnökei sok érdekes újítás felhasználását irányították elő a tervekben. az országban először emeletnyi nagyságú, alumínium szerkezetű panelekkel borítják az épület teljes homlokzatát. a panel felső része az ablak, amelyet háromrétegű üveggel szigetelnek, alsó része pedig színes üvegtábla. az alumíniumkeretű ablak elé lamellás fémrolettát szerelnek fel és kis gépezet nyitja-csukja majd az ablakot és a rolettát. a fémmunkás épületlakatosipari vállalat már elkészítette az első mintadarabokat és szeptemberben kezdik meg az épületen az alumíniumpanelek szerelését. az orvostudományi kutatás nyugalmanak megőrzésére az építéstudományi intézet különleges hangszigetelő födémlemez kísérletezett ki. kétrétegű betontábla közé helyezett salakgyapottal szigetelik el az üllői uti forgalom zaját és a laboratóriumi vizsgálatok zavaró hangjait. az eredményes kutatás feltételeinek megteremtését segítik nyolcemeletes „rezgésmentes torony”, megépítésével is. ennek érdekessége, hogy a nagy épületen belül külön alapra helyezik, s betonszerkezete sehol sem ér hozzá az épülethez, annak falaitól öt-tíz centiméteres hézag választja el. így a szélről és az üllői uti járművektől keletkező rezgések nem hamisítják meg a toronyszobákban elhelyezett érzékeny műszerek jelzéseit.

az építkezés dolgozói eddig tíznapos előnyt szereztek, s az idén négy millió forint értékű munkával végeznek el többet az eredeti előirányzatnál. a tervek szerint 1963 közepén adják át az orvostudományi kutatás korszerű otthonát.

/mti/

.- .

- 6 -

9.51

9.51

13.

bb 10. szünetes számok a baranya megyei fiatalok életéből

vid zs/ke vm sr

1961. augusztus 8.

baranya megyében a legutóbbi adatok szerint 30.000 fiatal kapcsolódott be az ifjúság a szocializmusért mozgalomba: az ifju traktorosok versenyében 32 munkacsapat vétélkedik, a kukoricatermelő ifjúsági brigádok pedig csaknem 700 hold kukoricát vállaltak megművelésre.

a gyárak, üzemek ifjúságai közül 3.617-en külön brigádban dolgoznak, s 166 fiatalokból álló munkacsapat versenyez a szocialista munka ifju brigádja cím elnyeréséért. a társadalmi munkákról készült statisztikák szerint a megye fiataljai ebben az évben már 400.000 órát teljesítettek, s körülbelül 2.2 millió forint értékű munkát végeztek./mti/

- . -

bb 12. huszonnégy pályamunka érkezett a komló várossá nyilvánításának 10. évfordulója alkalmából hirdetett irodalmi pályázatra

vid zs/ke vm sr

1961. augusztus 8.

komló várossá alakulásának 10. évfordulója alkalmából az új komló című ujság szerkesztősége irodalmi pályázatot hirdetett. a pályázatra 24 írói alkotás érkezett - a legjobb műveket a lap folyamatosan közli./mti/

- . -

bb 16. a kecskeméti komszomol-téri gimnáziumban kap otthont a bácskiskun megyei irodalmi színpad

vid zs/ke vm sr

1961. augusztus 8.

kecskeméten a komszomol-téri gimnázium nagytermét művelődési teremmé alakítják át. itt őszől hangversenyeket, esztrád műsorokat, ismeretterjesztő előadásokat rendeznek, s ugyanitt tartja előadásait a kelemen lászlóról elnevezett megyei irodalmi színpad is./mti/

- . -

- 7 -

bb 11. szentendrei festőművészek együttes kiállítása a ferenczy károly muzeumban

vid vm j mi

1961. augusztus 8.

a szentendrei kulturális napok idei programsorozatának kiemelkedő eseménye lesz a helybeli művésztelep kollektívájának együttes kiállítása, amelyet hosszú évek után először, augusztus 13-án nyitnak meg a ferenczy károly muzeumban. a kiállításon a nagyhirű művésztelep 29 alkotója mutatja be műveit, köztük olyan európai hírnévű művészek, mint a kossuth-díjas czobel béla, barcsay jeno, kmetty jános, azonkívül több munkácsy-díjas és a művésztelepen évtizedek óta munkálkodó festőművész kornis dezső, ilosvai varga istván, kántor andor, miháltz pál, főnyi géza és mások./mti/

- . -

bb 13. több mint kétezer irodalombarát a szabolics-szatmár megyei tsz fiatalok között

vid zs/ke vm sr

1961. augusztus 8.

szabolcs-szatmár megyében az első félévben öt és félezer fiatal vett részt a józsef attila olvasómozgalomban - csaknem kétszer annyi, mint tavaly az egész évben.

az irodalom barátainak száma különösen a termelőszövetkezetek fiataljai körében nőtt: az olvasómozgalom részvevői közül 2200, a tsz-ekben dolgozik. szabolicsban ezideig 3250-en szerezték meg a józsef attila olvasó jelvényt./mti/

- . -

bb 17. huszezer holdon zöldell a másodvetés zalában

vid ká/j vm li

1961. augusztus 8.

zala megyében minden esztendőben nagy területen termelnek takarmányféléket másodvetésként.

/folyt.köv./

10.00

- 8 -

10.01
L. 10.01

/bb 17. huszezer....1.folyt./vm

ezen a nyáron a korai aratás következtében minden eddiginél kedvezőbbek voltak a feltételek, s összesen 20.000 holdon vetették el a másodnövények magját. ezzel többszázezer mázsa takarmányhoz jutnak a termelőszövetkezetek. a vetések a kedvező időjárás következtében mindenütt kikeltek, megyszerte újból zöldell a határ./mti/

- . -

bb 19. megkezdte a termelést a budapesti hűtőgépgyár sárvári fióküzem

vid te vm ki fs ss su

1961. augusztus 8.

a budapesti hűtőgépgyár sárvárra telepített fióküzemet. a régi selyemfonalgyár alkalmas épületeit most alakítják át, de az épületek egy részében máris megkezdődött a termelés. jelenleg a budapesti hűtőgépgyár részére készítenek hűtőgép alkatrészeket, s megkezték a v-90-es típusu hűtővitrin mintapéldányának gyártását is. ebből az idén háromszázat szállítanak a kereskedelemnek.

a tervek szerint az új üzem létesítésére, az építési, átalakítási munkákra mintegy harmincötmillió forintot fordítanak. a munkával 1963 év végére készülnek el. erre az időre a dolgozók létszámát a jelenlegi hetvennégyről fokozatosan több mint 740 főre növelik./mti/

- . -

bb 32. a szocialista nagyüzemi gazdálkodás tudományában most következik az igazi kibontakozás - erdei ferenc nyilatkozata az agrárközgazdasági és üzemszervezési kutatásokról

1 ie vm ká

1961. augusztus 8.

az mti munkatársa megkérdezte erdei ferencet, a magyar tudományos akadémia főtitkárát: milyen segítséget nyújtanak a közgazdasági, üzemszervezési tudományok a termelőszövetkezetek fejlesztéséhez, s milyen együttműködés alakult ki ezen a téren a tudomány és a gyakorlat között?

/folyt.köv./

10.03

- 9 -

10.03
10.03
L. 10.03

/bb 32. a szocialista.....1.folyt./vm

- mezőgazdaságunk szocialista átszervezése lényegében befejeződött, - mondotta erdei ferenc - s most a szövetkezeti gazdaságok megszilárdításának feladatait kell megoldanunk, a termelés fejlesztése került előtérbe. ennek viszont két döntő tényezője van: a technikai fejlesztés és az üzemi szervezettség. a legkitűnőbb technikai megoldások sem valósíthatók meg kellő üzemi feltételek hiányában, ezért a termelőszövetkezetek megszilárdításában és fejlesztésében alapvető jelentősége van a helyes és korszerű üzemszervezésnek.

- az érdekelt tudományágak sokféle segítséget nyújtanak ennek kialakításához. csak a legfőbbeket felsorolva is érzékelhető milyen sokoldalú és nagyszabású munkáról van szó. elsőnek emlitem a második ötéves tervben előirányzott termelés, területi elhelyezésére, megyei, járási felbontására vonatkozó tanulmányokat. nem azért, mert ennek a munkának egyik fontos részét éppen most fejeztük be a magyar tudományos akadémia mezőgazdasági üzemtani intézetében, hanem mert ez általános hatású munka, s azt a központi, megyei és járási irányítószervek fel tudják használni az évi tervek, különösen a termelőszövetkezeti üzemtervek észszerű kialakításánál. ide tartozik az ugynevezett táj kutatás községi részletességű munkája is, amit a mezőgazdasági tájintézetekben végeznek. e vizsgálatok egy-másfél éven belül várható befejezése alapot ad a községi szinten is kidolgozható területi termelésfejlesztési tervekhez.

- közelebbről érintik a termelőszövetkezeteket azok a tanulmányok, amelyeket egyes területek fejlesztési tervének kidolgozására folytatunk. így az agroterv a csornai, a keszthelyi és a szolnoki járás, a mezőgazdasági üzemtani intézet bács-kiskun és pest megye, továbbá nagykovács város, a keszthelyi és a mosonmagyaróvári akadémia pedig körzetük egy-egy nagyobb területe fejlesztési tervét készítette, illetve készíti el. számos termelőszövetkezet üzemi fejlesztési tervét is kutató intézetek, főiskolák és alkalmi munkaközösségek segítségével dolgozzák ki. ezzel kapcsolatban több helyen vizsgálják a közös gazdaságok üzemi szakosításának problémáit is.

/folyt.köv./

10.10
10.11

Jel

- 10 -

/bb 32. a szocialista....2.folyt./vm

- a szorosan vett üzemszervezés körében főképpen az üzemi vezetők és a munkaszervezés kérdései állnak előtérben, s igen fontos, időszerű feladat a földrendezés és a majorok elhelyezése. ezeken a témákon a földművelésügyi minisztérium, a tudományos akadémia intézeteiben és több tanszéken dolgoznak. előrehaladtak a szövetkezeti jövedelemrészesezésre, illetőleg munkadíjazásra vonatkozó kutatások is. az mta közgazdaságtudományi intézetében éppen mostanában fejezték be két alapvető tanulmányt, a mezőgazdasági üzemtani intézetben pedig kidolgoztuk a garantált pénzbeni díjazás normáit és díjtételeit, ezt a díjazási rendszert kísérletileg már be is vezették több termelőszövetkezetben.

- végül, szinte az egész hazai agrárközgazdasági és üzemszervezési szakgárda közreműködésével adtuk ki a múlt évben a „termelőszövetkezeti üzemszervezés gyakorlati kézikönyvét”, „ugy tapasztaljuk, hogy ezt a könyvet a gyakorlatban jól tudják használni, tehát már készülünk, hogy a jövő évben új, javított kiadásban bocsássuk a szövetkezetek rendelkezésére. hasznos munkának ítéltető „a termelőszövetkezetek gazdálkodása című kézikönyv is, amit szintén több szakember közreműködésével szerkesztettek.

- az érdekelt tudományágak távlati tervében - az eddigiek folytatása mellett - több új téma is szerepel. a legjelentősebbek közülük: az üzemi szakosítás és a gazdálkodási rendszerek vizsgálata, a legfőbb munkaökonomiai problémák kutatása, a belterjesség kérdései a matematikai módszerek alkalmazása, a felvásárlási és árrendszer vizsgálata, a nagyüzemi technológiák kialakítása és a géprendszer fejlesztése.

- az agrárközgazdasági, üzemszervezési tudományok és a gyakorlat között eredményes kapcsolat alakult ki. mindennek előtt a központi párt-és állami irányítószervek és a kutató intézetek között jött létre szoros és termékeny együttműködés. ez részint úgy keletkezett, hogy az irányító szervek adtak különféle megbízásokat az intézeteknek, részint úgy, hogy az intézetek kezdeményeztek. de nem kevésbé kiépült a megyei, illetve városi, járási irányító szervek és a tudományos intézetek közötti kapcsolat.

/folyt.köv./

10.15

10.16
Jel

11-

/bb 32. a szocialista.....1.folyt./vm

- mezőgazdaságunk szocialista átszervezése lényegében befejeződött, - mondotta erdei ferenc - s most a szövetkezeti gazdaságok megszilárdításának feladatait kell megoldanunk, a termelés fejlesztése került előtérbe. ennek viszont két döntő tényezője van: a technikai fejlesztés és az üzemi szervezettség, a legkitünőbb technikai megoldások sem valósíthatók meg kellő üzemi feltételek hiányában, ezért a termelőszövetkezetek megszilárdításában és fejlesztésében alapvető jelentősége van a helyes és korszerű üzemszervezéseknek.

- az érdekelt tudományágak sokféle segítséget nyújtanak ennek kialakításához. csak a legfontosabbakat felsorolva is érzékelhető milyen sokoldalú és nagyszabású munkáról van szó. elsőnek emlitem a második öt éves tervben előirányzott termelés, területi elhelyezésére, megyei, járási felbontására vonatkozó tanulmányokat. nem azért, mert ennek a munkának egyik fontos részét éppen most fejeztük be a magyar tudományos akadémia mezőgazdasági üzemtani intézetében, hanem mert ez általános hatású munka, s azt a központi, megyei és járási irányítószervek fel tudják használni az évi tervek, különösen a termelőszövetkezeti üzemtervek észszerű kialakításánál. ide tartozik az ugynevezett táj kutatás községi részletességű munkája is, amit a mezőgazdasági tájintézetekben végeznek. e vizsgálatok egy-másfél éven belül várható befejezése alapot ad a községi szinten is kidolgozható területi termelésfejlesztési tervekhez.

- közelebbről érintik a termelőszövetkezeteket azok a tanulmányok, amelyeket egyes területek fejlesztési tervének kidolgozására folytatunk. így az agroterv a csornai, a keszthelyi és a szolnoki járás, a mezőgazdasági üzemtani intézet bács-kiskun és pest megye, továbbá nagykovács város, a keszthelyi és a mosonmagyaróvári akadémia pedig körzetük egy-egy nagyobb területe fejlesztési tervét készítette, illetve készíti el. számos termelőszövetkezet üzemi fejlesztési tervét is kutató intézetek, főiskolák és alkalmi munkaközösségek segítségével dolgozzák ki. ezzel kapcsolatban több helyen vizsgálják a közös gazdaságok üzemi szakosításának problémáit is.

/folyt.köv./

10.10
10.11

Jedi

- 10 -

/bb 32. a szocialista....2.folyt./vm

- a szorosán vett üzemszervezés körében főképpen az üzemi vezetés és a munkaszervezés kérdései állnak előtérben, s igen fontos, időszerű feladat a földrendezés és a majorok elhelyezése. ezeken a témákon a földművelésügyi minisztérium, a tudományos akadémia intézeteiben és több tanszéken dolgoznak. előrehaladtak a szövetkezeti jövedelemrészesezésre, illetőleg munkadíjazásra vonatkozó kutatások is. az mta közgazdaságtudományi intézetében éppen mostanában fejezték be két alapvető tanulmányt, a mezőgazdasági üzemtani intézetben pedig kidolgoztuk a garantált pénzbeni díjazás normáit és díjtételeit, ezt a díjazási rendszert kísérletileg már be is vezették több termelőszövetkezetben.

- végül, szinte az egész hazai agrárközgazdasági és üzemszervezési szakgárda közreműködésével adtuk ki a múlt évben a „termelőszövetkezeti üzemszervezés gyakorlati kézikönyvét”, „ugy tapasztaljuk, hogy ezt a könyvet a gyakorlatban jól tudják használni, tehát már készülünk, hogy a jövő évben új, javított kiadásban bocsássuk a szövetkezetek rendelkezésére. hasznos munkának ítéltető „a termelőszövetkezetek gazdálkodása című kézikönyv is, amit szintén több szakember közreműködésével szerkesztettek.

- az érdekelt tudományágak távlati tervében - az eddigiek folytatása mellett - több új téma is szerepel. a legjelentősebbek közülük: az üzemi szakosítás és a gazdálkodási rendszerek vizsgálata, a legfőbb munkaökonomiai problémák kutatása, a belterjesség kérdései a matematikai módszerek alkalmazása, a felvásárlási és árrendszer vizsgálata, a nagyüzemi technológiák kialakítása és a géprendszer fejlesztése.

- az agrárközgazdasági, üzemszervezési tudományok és a gyakorlat között eredményes kapcsolat alakult ki. mindennek előtt a központi párt-és állami irányítószervek és a kutató intézetek között jött létre szoros és termékeny együttműködés. ez részint úgy keletkezett, hogy az irányító szervek adtak különféle megbízásokat az intézeteknek, részint úgy, hogy az intézetek kezdeményeztek. de nem kevésbé kiépült a megyei, illetve városi, járási irányító szervek és a tudományos intézetek közötti kapcsolat.

/folyt.köv./

10.15

10.14

Jedi

11-

/bb 32. a szocialista....3.folyt./vm

ma már rendszernek tekinthető, hogy a helyi irányító szervek egy-egy kutató intézethez, tanszékhez fordulnak bonyolultabb üzemgazdasági problémáikkal. a mezőgazdasági tájintézetek és akadémiák körzetükben alakították ki ilyen együttműködést, a központi intézetek pedig országos kapcsolatokat építettek ki. így például a mta mezőgazdasági üzemtani intézete főleg pest, bács-kiskun és szolnok megyével áll rendszeres kapcsolatban.

- több hasznos forma alakult ki az egyes gazdaságokhoz fűződő kapcsolatokban is, ezek a formák azonban még nem mind szilárdultak meg. több éve szervezett a kapcsolat azokkal a termelőszövetkezetekkel, amelyekben költségszámítás folyik, s ennek kapcsán az üzemi tanácsadás különféle módszereit alkalmazzuk. emellett csaknem minden szakmabeli intézet és tanszék részletes vizsgálatokat folytat több termelőszövetkezetben, szinte beépült egy-egy szövetkezeti gazdaságba, s ebből általában hasznos eredmények születnek.

- az elmondottakból azonban korántsem lehet olyan következtést levonni, hogy e téren minden jól megy és a legfőbb feladatok megoldottak. egyrészt a szocialista nagyüzemi gazdálkodás tudománya még a kezdetnél tart, úpphogy kialakult. még nagyon sok alapvető probléma vár megoldásra, s a mi tudományunk igazi kibontakozása még ezután következik. másrészt, ami már tudományosan meg is oldott - itthon vagy külföldön -, az még csak kisebb részben érvényesült a gyakorlatban. sok még a tennivalónk, hogy az ismert és megoldott üzemszervezési módszereket, tervezési és számítási eljárásokat a gyakorlatban is alkalmazzák, ez természetesen nem elsősorban a kutatók feladata, de nekünk is sok teendőnk van ezen a téren. a tudományt nem is lehet úgy művelni - mondotta befejezésül erdei ferenc -, hogy ne kutassuk szüntelenül a gyakorlati élet problémáit, s ne vegyük ki részünket a problémák gyakorlati megoldásából./mti/

bb 15. nagyszerű magyar-kínai, magyar-koreai barátsági estek békés meg. ében

vid zse/ke vm sr

1961. augusztus 8.

a hazafias népfront békés megyei bizottságának rendezésében békés megye több helységében nagyszerű magyar-kínai és magyar-koreai baráti estet, összejövetelt tartottak. dombiratoson és füzesgyarmaton a termelőszövetkezeti tagoknak a kínai népköztársaság eredményeiről, a kínai nép életéről tartottak előadást. békéscsabán ugyancsak magyar-kínai baráti összejövetel volt, magyardombegyházára, nagyszénási dózsa és a lenin termelőszövetkezetbe koreai vendégek látogattak el./mti/

bb. 18. új tudományos eljárás a termálviz okozta rozsdákárok megelőzésére

vid gy/ki

1961. augusztus 8.

dr. bácskai gyula kandidátus, a veszprémi nehézszerkezeti kutató intézet osztályvezetője munkatársaival érdekes tudományos módszert dolgozott ki a termálviz okozta rozsdákárok megelőzésére.

vegyelemzésekkel megállapították, hogy a termálviz sótartalma a kútvizénél sokkal nagyobb, s a különféle sók okozzák a csövek idő előtti rozsdásodását. a korróziós folyamat kialakulását a víz hőmérséklete is serkenti, mert a felhalmozódott hőenergia gyorsítja a kémiai reakciót, s így a rozsdaréteg is hamarabb megtelepszik a csöveken, fűtőtesteken. a termálviz okozta rozsdákárok elhárítására eddig nem ismertek olcsó, megbízható módszert. hiába próbálták a csöveket a hagyományos vegyi bevonattal védeni, a meleg víz hatására leolvadt, hasznavehetetlenné vált a védőréteg, s a „meztelen,, csöveket semmi sem védte a korrózió ellen.

a kutatómérnökök új módszere szerint a forrásoknál különleges vegyszerrel megtöltött, nagyobb tartályt erősítenek fel, s ezen keresztül továbbítják a termálvizet a távvezetékekbe. a tartályban elhelyezett anyagot feloldja a meleg víz, és magával ragadja az áramlás. az oldott vegyszer a vízzel együtt eljut a csővezeték legtávolabbi pontjára is és lassan üvegszerű anyag rakódik le a vezeték falán. az így kialakult, egyenletes, vékony bevonat évtizedekig tökéletesen rozsdálló, s az új módszer a kísérletek tanúsága szerint rendkívül gazdaságos.

az intézet most tárgyalásokat kezdett az illetékes vállalatokkal arról, hogy az épülő termálviz távfűtési csőhálózatot ezzel az eljárással védjék meg.

/mti/

bb. 26. a mágneses erő óriásai és törpéi a világegyetemben

i tz/gy/vg

1961. augusztus 8.

a világegyetem titkainak kutatása - amint ifj bartha lajos, a magyar állami eötvös loránd geofizikai intézet munkatársa elmondotta - újabb érdekes felfedezéshez vezetett.

/folyt. köv./

bb. 26. / a mágneses erő..... 1. folyt./ gy

a világegyetemben ugyanis a földmágnesség nem kizárólag megjelentése a mágneses térnek. sokáig azonban csak azt tudták, hogy a föld mágneses erőssége a pólusoknál - gaussokban, illetve ezek százszázadrészeiben, gammákban kifejezve - 0.67 gauss, vagyis 67 000 gamma. de nem volt módszer, amellyel a mágneses teret más égitesteken is kimutathatták és erősségét is megmérhették volna. csak a századforduló után sikerül először megmérni a nap mágneses térerősségét, mégpedig a szinképelemzés módszerével. mágneses térben ugyanis megváltozik annak a sugárzásnak a hullámhossza, amelyet az atommag körül keringő elektronok bocsátanak ki, s az eredeti és a megváltozott hullámhossz közötti különbség a mágneses tér erősségével arányos.

azóta a kutatásokat széles körben terjesztették ki más égitestekre is, és a vizsgálatok meglepő eredményekhez vezettek. ezek szerint egyes óriási napfoltok mágnessége tízezerszeresen meghaladja a földét, ugyanakkor viszont a nap egész gömbjének mágneses tere meglepően gyenge: nem sokkal múlja felül a földét, mindössze 1-2 gauss. de még ez az érték is folyton változik, sőt időnként meg is cserélődnek a nap mágneses sarkai.

a mi naprendszerünkön kívüli csillagok világában azután még szélsőségesebb különbségeket találtak. horace w. babcock amerikai csillagász többszáz csillag mágneses terét mérte már meg a palomar-hegyi óriástávcsővel. talált köztük olyanokat is, amelyeknek mágneses erőssége eléri a 6000 - 7000 gauss. nagyon sok csillagnál is észlelte a mágneses tér erősségének változékonyságát és a mágneses sarkok felcserélődését, sokszor napokon, esetenként órák alatt, egyiknél szabályszerűen, másiknál minden rendszeresség nélkül, stb.

sikerült bizonyos közös tulajdonságokat is megállapítani ezeknél az „óriás mágneseknél”, „átmérjük és tömegük, valamint felszíni hőmérsékletük például körülbelül kétszeresen, fényességük pedig 5-50-szeresen haladja meg a mi napunkét. ezenkívül tengelykörüli forgásuk is nagyon gyors. lehet, hogy a mágneses tér erőssége valamilyen kapcsolatban van a tengelykörüli forgás sebességével, sőt talán a csillagok belső felépítésével is, mert bizonyos elemek az átlagosnál jóval nagyobb gyakoriságban fordulnak elő bennük. egyes elképzelések szerint e csillagok felszínén olyasféle atommagátalakulások hozták létre ezeket az elemeket, amilyeneket már az ember is elő tud idézni a laboratóriumokban.

/folyt. köv./

10.40

10.40

- 14 -

bb. 26. / a mágneses erő..... 2. folyt./ gy

felmerült az a gondolat is, hogy ezeken az erős mágnesesterű csillagokon van a „szülőhelye”, a közepes nehézségű elemeknek, de hogy azután miképpen juthattak át más égitestekre, például a földre is, arra még nincs magyarázat.

az egyik legújabb mérési eredmény annak megállapítása volt, hogy a egyik csillagképben a hd 215 441 sorszámú csillag mágneses térerőssége eléri a 34 400 gauss, vagyis a földi mágneses erősségnek körülbelül ötvenezeresét. ez a világegyetemben eddig megmért legnagyobb mágneses térerősség. de ez az erősség ennek a csillagnak az esetében is szabálytalanul változik és időnként 12 000 gaussra csökken.

a méréstechnika fejlődése ugyanakkor igen gyenge mágneses terek felismerését is lehetővé tette. i.v. sklovskij szovjet kutató például a rák gázkodéban igen nagy kiterjedésű, de ugyanakkor rendkívül gyenge, mindössze 100 gammás mágneses teret talált, legújabbán pedig sikerült megállapítani, hogy a mi tejutrendszerünk mágneses erőssége körülbelül egy-két gamma.

már az eddigi - mindössze ötven évre terjedő - kutatások eredményei is igazolni látszanak tehát a változatok végtelenségének engelsi tételét, hiszen csak az eddigi méréseket figyelembe véve a legnagyobb mágneses térerősség a világegyetemben több százmilliószorosa a leggyengébbnek.

/mti/

..

bb. 8. mezőgazdasági szakoktatás, a termelési tervek teljesítésének segítése a vas megyei népfront-bizottság programjában

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 8.

a vas megyei hazafias népfront-bizottság elnöksége elkészítette a megye népfront aktivistáinak második félévi munkaprogramját. eszerint az év hátralevő részében a népfront részt vállal a téli mezőgazdasági szakoktatásból, megvizsgálja a háztáji gazdaságok árutermelésének problémáit, segíti a termelőszövetkezetek termelési terveinek teljesítésében.

tervezik ezenkívül a tsz-nyugdíjasok baráti találkozójának megszervezését és a falusi művelődési otthonok munkájának rendszeres vizsgálatát.

/mti/

..

10.46

10.46

- 15 -

bb. 7. több és jobb könyv a békés megyei tanyavilág lakóinak - nemzetiségi szakkörök a művelődési otthonokban

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 8.

az orosházi járási tanács legutóbbi ülésén a tanyasi lakosság kulturális ellátottságának javításáról, a népművelés időszerei feladatairól tárgyalt. a tanácsülés elhatározta: az eddiginél több és jobb szépirodalmi és szakkönyvet biztosítanak a járás olvasóköreinek, s rendszeressé teszik ismeretterjesztő és egyéb előadásokat.

több indítvány érkezett a tanácshoz, hogy a művelődési otthonok szakköreit egészítsék ki nemzetiségi szakkörökkel, amelyekben az érdeklődők egyebek között elsajátíthatják a nemzetiségi nyelveket. a javaslatot a tanácsülés jóváhagyta, s úgy döntött, hogy a művelődési otthonokban - megfelelő számú érdeklődő esetén - szlovák és más nemzetiségi nyelvű oktató tanfolyamokat, szakköröket szerveznek.

/mti/

..

bb. 9. kétszázhatvan tájelőadás, öt bemutató a békés megyei jókai színház 1961/62-es terveiben

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 8.

a békés megyei jókai színház évadnyitó társulati ülésén megvitatották az 1961/62-es színházi évad feladatait, terveit. a népszerű színház a következő idényben 260 tájelőadást tart, s repertoárján 12 szindarab szerepel. az első tájbemutatókat szeptemberben tartják, s mivel a színház épületét tatarozzák, átépítik, csak november első napjaiban kerül sor az első békéscsabai premierre. azt tervezik, hogy itt az év végéig öt bemutatót tartanak.

/mti/

..

11.00

11.05

11.10

- 16 -

/bb 27. percenként....1.folyt./vm

a második félévben 70 millió forint értékű motorkerékpár alkatrész készül, 15 millió forinttal több, mint az év első felében, hasonlóképpen nagymennyiségű kerékpáralkatrészt is a vásárlók rendelkezésére bocsátanak. növelik a villanyfelszerelési cikkek gyártását is, egyes alkatrészekből azonban szabványosítási problémák miatt egy ideig még nem tudják kielégíteni az igényeket./mti/

..

bb 25. fűdémelemek gyártó üzem építését kezdik meg pécsen

vid ki/te vm mi

1961. augusztus 8.

pécsen, a salakhegy tövében, kizárólag fűdémelemek gyártó üzem építését kezdik meg. a kétszázhatvan méter hosszú és ötven méter széles, ugynevezett staza-üzem gépi berendezéseit a német demokratikus köztársaságtól vásárolták. a nagytermelékenységű gépsorról kétszáz méter hosszú, egy méter széles és tizenhat centiméter vastag, sima felületű, belül üreges és tetszés szerinti darabokra fűrészelt fűdém kerül ki. ennek alapanyagául a pécsi erőműből ki-kerülő, fűdémgyártásra előkészített, meddősített salakot használják fel. a staza-fűdém kitűnő hő-és hangszigetelő, könnyen ellátható padozatburkolattal. az üzemben évente kétszázézer négyzetméter fűdém készül. ez a mennyiség négyezer lakáshoz elegendő. tekintve, hogy pécsen évente ezer-ezeröttszáz lakás épül, a fűdémek nagyobb részét a többi délmagyarországi építkezésein használják fel.

az új létesítmény gépegysége a német demokratikus köztársaságból már megérkezett a baranya megyei építőipari vállalathoz. az építkezést augusztusban megkezdik és a tervek szerint az üzemből 1963 júliusában kezdik meg a termelést./mti/

..

11.06

11.07
Zseli

- 17 -

bb. 7. több és jobb könyv a békés megyei tanyavilág lakóinak -
nemzetiségi szakkörök a művelődési otthonokban

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 8.

az orosházi járási tanács legutóbbi ülésén a tanyasi lakosság kulturális ellátottságának javításáról, a népművelés időszerei feladatairól tárgyalt. a tanácsülés elhatározta: az eddiginél több és jobb szépirodalmi és szakkönyvet biztosítanak a járás olvasóköreinek, s rendszeressé teszik ismeretterjesztő és egyéb előadásokat.

több indítvány érkezett a tanácshoz, hogy a művelődési otthonok szakköreit egészítsék ki nemzetiségi szakkörökkel, amelyekben az érdeklődők egyebek között elsajátíthatják a nemzetiségi nyelveket. a javaslatot a tanácsülés jóváhagyta, s úgy döntött, hogy a művelődési otthonokban - megfelelő számú érdeklődő esetén - szlovák és más nemzetiségi nyelvű oktató tanfolyamokat, szakköröket szerveznek.

/mti/

..

bb. 9. kétszázhatvan tájelőadás, öt bemutató a békés megyei jókai színház 1961/62-es tervében

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 8.

a békés megyei jókai színház évadnyitó társulati ülésén megvitatták az 1961/62-es színházi évad feladatait, terveit. a népszerű színház a következő idényben 260 tájelőadást tart, s repertoárján 12 színdarab szerepel. az első tájbemutatókat szeptemberben tartják, s mivel a színház épületét tatarozzák, átépítik, csak november első napjaiban kerül sor az első békéscsabai premierre. azt tervezik, hogy itt az év végéig öt bemutatót tartanak.

/mti/

..

- 16 -

11.00

11.05

11.11

J. Z. 11.11

/bb 27.

a második készül, képpen n bocsátan alkatrés még nem

bb 25. 1

vid ki/1

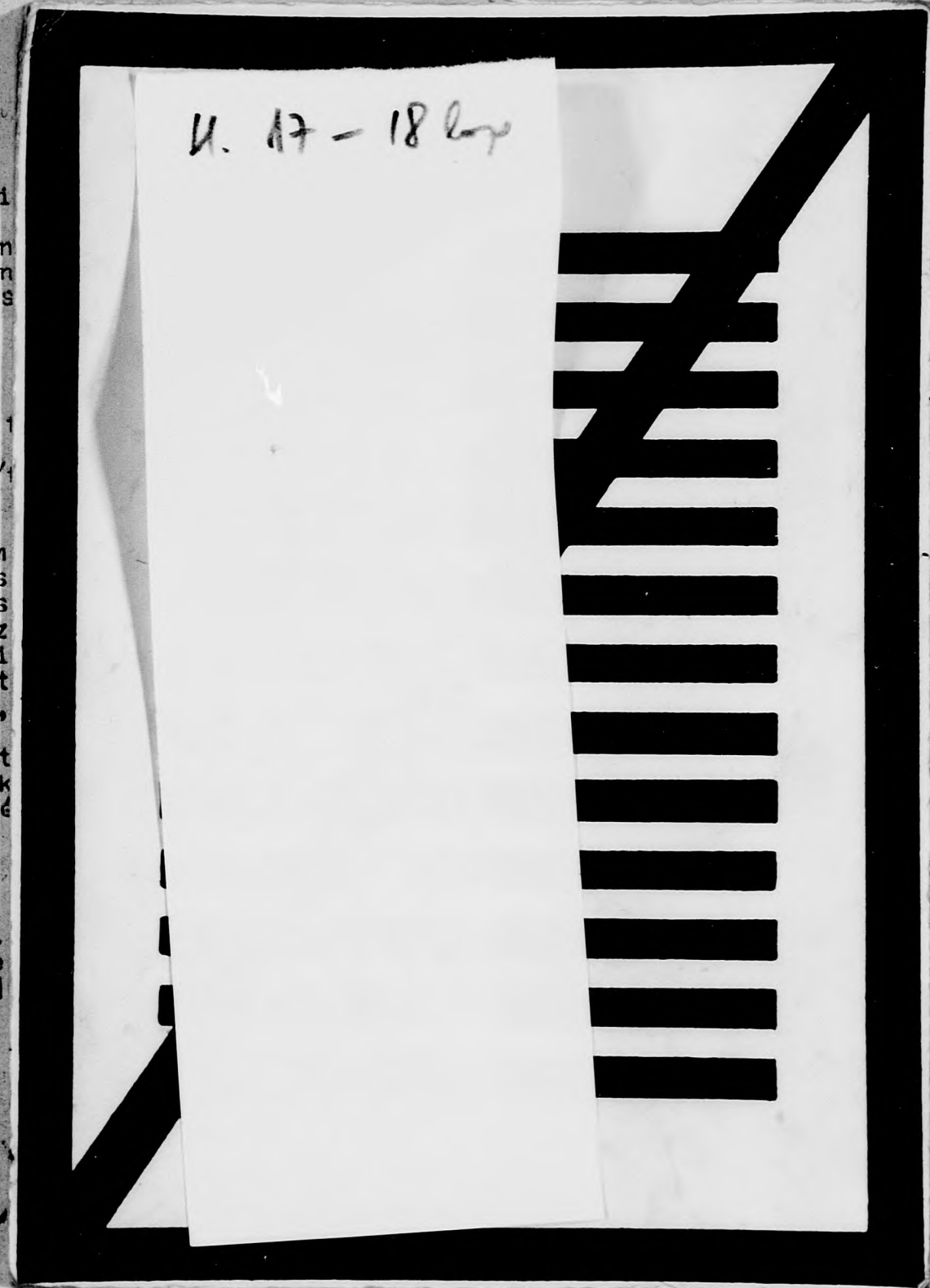
tó üzem méter s ratikus kétszáz tag, si szelhet kerülő, fel. a padozat démet k hogy pé részét

ságból építke 1963 j

11.06

11.11

U. 17 - 18 lap

re
s

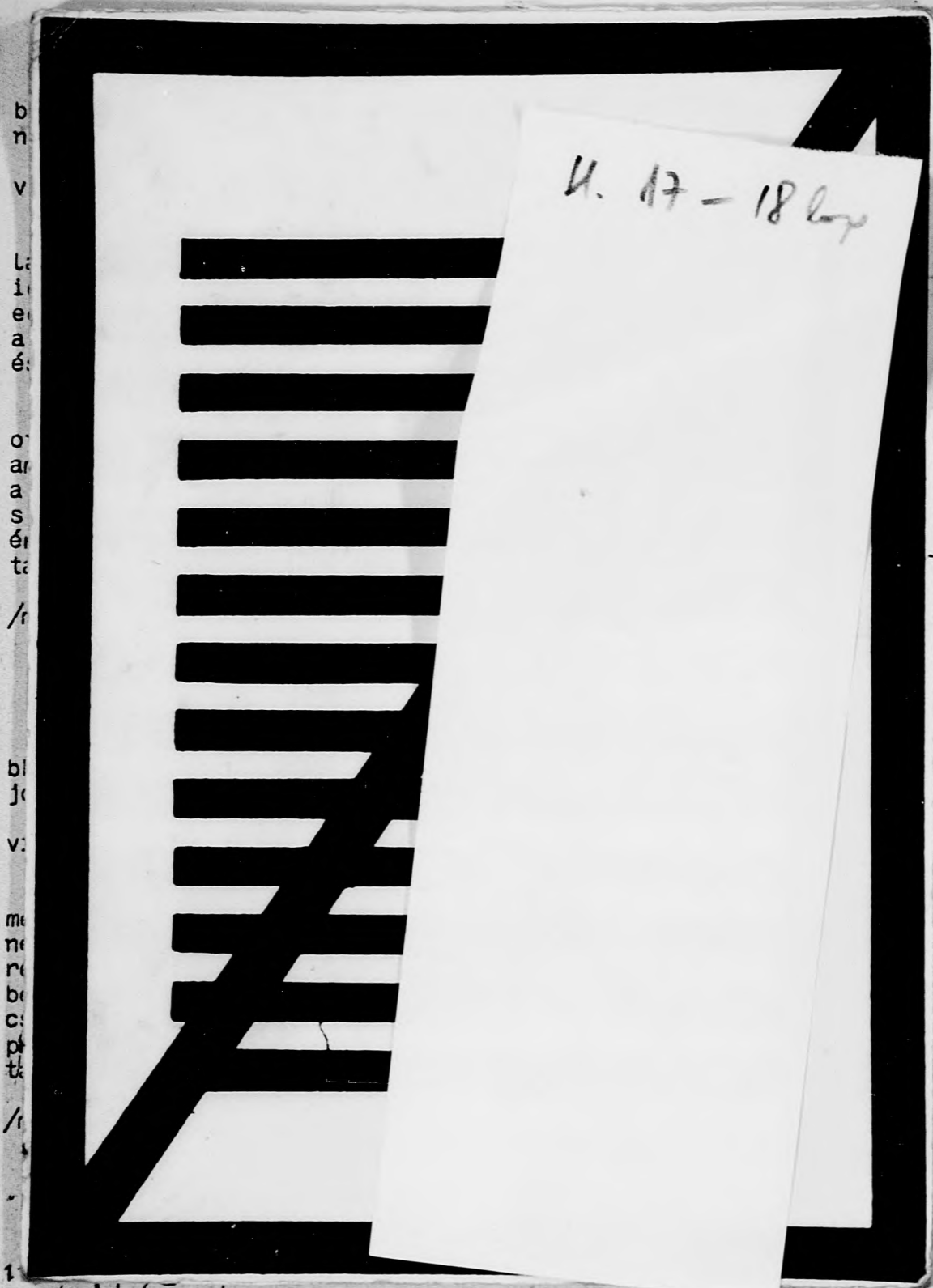
mok

é-

ik

tve,

sa-
z

U. 17-18 lap

b
n
v
L
i
e
a
é
o
ar
a
s
é
t
/
b
j
v
me
n
r
b
c
p
t
/
1
11.05
11

k -
s
nak
tő
a,
mu
a
s
éptem-
tik,

/bb 27. percenként....1.folyt./vm

a második félévben 70 millió forint értékű motorkerékpár alkatrész készült, 15 millió forinttal több, mint az év első felében, hasonlóképpen nagymennyiségű kerékpáralkatrészt is a vásárlók rendelkezésére bocsátanak. növelik a villanyfelszerelési cikkek gyártását is, egyes alkatrészekből azonban szabványosítási problémák miatt egy ideig még nem tudják kielégíteni az igényeket./mti/

- . -

bb 25. fűdémelemeket gyártó üzem építését kezdik meg pécssett

vid ki/te vm mi

1961. augusztus 8.

pécssett, a salakhegy tövében, kizárólag fűdémelemeket gyártó üzem építését kezdik meg. a kétszázhatvan méter hosszú és ötven méter széles, ugynevezett staza-üzem gépi berendezéseit a német demokratikus köztársaságtól vásárolták. a nagytermelékenységű gépsorral kétszáz méter hosszú, egy méter széles és tizenhat centiméter vastag, sima felületű, belül üreges és tetszés szerinti darabokra fűrészelt fűdém kerül ki. ennek alapanyagául a pécsi erőműből ki-kerülő, fűdémgyártásra előkészített, meddősített salakot használják fel. a staza-fűdém kitűnő hő-és hangszigetelő, könnyen ellátható padozatburkolattal. az üzemben évente kétszáz ezer négyzetméter fűdém készül. ez a mennyiség négyezer lakáshoz elegendő. tekintve, hogy pécssett évente ezer-ezeröttszáz lakás épül, a fűdémek nagyobb részét a többi délmagyarországi építkezésem használják fel.

az új létesítmény gépegysége a német demokratikus köztársaságból már megérkezett a baranya megyei építőipari vállalathoz. az építkezést augusztusban megkezdik és a tervek szerint az üzemből 1963 júliusában kezdik meg a termelést./mti/

- . -

11.06
11.06
Zach

bb. 7. több és jobb könyv a békés megyei tanyavilág lakóinak - nemzetiségi szakkörök a művelődési otthonokban

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 8.

az orosházi járási tanács legutóbbi ülésén a tanyasi lakosság kulturális ellátottságának javításáról, a népművelés időszaki feladatairól tárgyalt. a tanácsülés elhatározta: az eddignél több és jobb szépirodalmi és szakkönyvet biztosítanak a járás olvasóköreinek, s rendszeressé teszik ismeretterjesztő és egyéb előadásokat.

több indítvány érkezett a tanácshoz, hogy a művelődési otthonok szakkörét egészítsék ki nemzetiségi szakkörökkel, amelyekben az érdeklődők egyebek között elsajátíthatják a nemzetiségi nyelveket. a javaslatot a tanácsülés jóváhagyta, s úgy döntött, hogy a művelődési otthonokban - megfelelő számú érdeklődő esetén - szlovák és más nemzetiségi nyelvű oktató tanfolyamokat, szakköröket szerveznek.

/mti/

..

bb. 9. kétszázhatvan tájékoztató, öt bemutató a békés megyei jókai színház 1961/62-es terveiben

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 8.

a békés megyei jókai színház évadnyitó társulati ülésén megvitatták az 1961/62-es színházi évad feladatait, terveit. a népszerű színház a következő idényben 260 tájékoztatót tart, s repertoárján 12 szindarab szerepel. az első tájbemutatókat szeptemberben tartják, s mivel a színház épületét tatarozzák, átépítik, csak november első napjaiban kerül sor az első békéscsabai premierre. azt tervezik, hogy itt az év végéig öt bemutatót tartanak.

/mti/

..

11.00

11.05

11.10

J. Zel

- 16 -

bb. 36. olcsóbb lett a baromfi

i nj/gy/ká

1961. augusztus 8.

a nagyvásártelepre kedden reggel 29 vagon és 79 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 10 vagon burgonya, 4 vagon makói hagyma, 1 vagon makói fokhagyma, 3 vagon fejeskáposzta, 1 vagon uborka, 2 vagon főzötök, 2 vagon vegyes zöldség, 1 vagon alma, 1 vagon szilva, 1 vagon görögdió és 3 vagon tojás.

a közért baromfi-szaküzletek kedden lényegesen mérsékeltek a baromfi árát. az osztályozott, vágott pecsenyekacsát különként 23-25, a csirke- és tyukaprólékat 24, az élőcsirkát 60 d án alul különként 27 forintért árusították.

/mti/

..

bb. 20. naponta egy tonna, eddig elveszett szenet „fog meg”, száznegyvenhét zsákszűrő a tatabányai cementgyárban

vid gy/ki

1961. augusztus 8.

a tatabányai cement- és mészművekben jólképzett mérnökökből és technikusokból nemrég üzemszervezési csoportot alakítottak. a csoport tagjai az önköltségcsökkentés lehetőségeit kutatják. néhány hónapos tevékenységük máris jelentős eredményt ért. az ugynevezett szénelőkészítő üzemrészben - ahol a klinkerégetéshez naponta nagymennyiségű szenet őrlnek és szárítanak - különleges berendezéssel megállapították, hogy óránként körülbelül ötven kiló szénpor távozik el a meleg levegővel a szabadba. ez nemcsak kár az üzemnek, hanem a szomszédos lakótelep levegőjét is rontja. javaslatukra egy hónappal ezelőtt felszerelték egyik malmukra az első, házilag készített nagyteljesítményű porelszívó berendezést. megállapították, hogy egy hónap alatt az a várakozásnak megfelelően, eredményesen működött. a malom kéményében elhelyezett porelszívó - amely 147 zsákszűrőt tartalmaz - teljes egészében „visszafogja”, a szénport, amit hasznosítani tudnak a klinkerégetésnél. naponta több mint egy tonna eddig elveszett szenet tart vissza a berendezés. a gyár műszaki vezetői úgy döntöttek, hogy valamennyi szénőrlő malmukra felszerelnek ilyen berendezést.

/mti/

..

11.00

11.10

11.20

11.30

11.40

11.50

12.00

12.10

12.20

12.30

12.40

12.50

13.00

13.10

13.20

13.30

13.40

13.50

14.00

14.10

14.20

14.30

14.40

14.50

15.00

15.10

15.20

15.30

15.40

15.50

16.00

16.10

16.20

16.30

16.40

16.50

17.00

17.10

17.20

17.30

17.40

17.50

18.00

18.10

18.20

18.30

18.40

18.50

19.00

19.10

19.20

19.30

19.40

19.50

20.00

20.10

20.20

20.30

20.40

20.50

21.00

21.10

21.20

21.30

21.40

21.50

22.00

22.10

22.20

22.30

22.40

22.50

23.00

23.10

23.20

23.30

23.40

23.50

24.00

24.10

24.20

24.30

24.40

24.50

25.00

25.10

25.20

25.30

25.40

25.50

26.00

26.10

26.20

26.30

26.40

26.50

27.00

27.10

27.20

27.30

27.40

27.50

28.00

28.10

28.20

28.30

28.40

28.50

29.00

29.10

29.20

29.30

29.40

29.50

30.00

30.10

30.20

30.30

30.40

30.50

31.00

31.10

31.20

31.30

31.40

31.50

32.00

32.10

32.20

32.30

32.40

32.50

33.00

33.10

33.20

33.30

33.40

33.50

34.00

34.10

34.20

34.30

34.40

34.50

35.00

35.10

35.20

35.30

35.40

35.50

36.00

36.10

36.20

36.30

36.40

36.50

37.00

37.10

37.20

37.30

37.40

37.50

38.00

38.10

38.20

38.30

38.40

38.50

39.00

39.10

39.20

39.30

39.40

39.50

40.00

40.10

40.20

40.30

40.40

40.50

41.00

41.10

41.20

41.30

41.40

41.50

42.00

42.10

42.20

42.30

42.40

42.50

43.00

43.10

43.20

43.30

43.40

43.50

44.00

44.10

44.20

44.30

44.40

44.50

45.00

45.10

45.20

45.30

45.40

45.50

46.00

46.10

46.20

46.30

46.40

46.50

47.00

47.10

47.20

47.30

47.40

47.50

48.00

48.10

48.20

48.30

48.40

48.50

49.00

49.10

49.20

49.30

49.40

49.50

50.00

50.10

50.20

50.30

50.40

50.50

51.00

51.10

51.20

51.30

51.40

51.50

52.00

52.10

52.20

52.30

52.40

52.50

53.00

bb 27. percenként átlag több mint tízezer forint értékű közszükségleti cikk készül a kohó-és gépipari üzemekben - van már elegendő hűtőszekrény, parkett-kefe, villanytűzhely, kevés azonban még a villanyszerelési anyag, a motorkerékpár-alkatrész és a centrifuga

1 sl/tr vm vg

1961. augusztus 8.

a lakosság igényei alapján a kohó-és gépipar erre az évre 5 milliárd 456 millió forint értékű közszükségleti cikk gyártását tervezte, s a tervet az üzemek sikeresen teljesítik. az év eleje óta 2.7 milliárd forint értékű árut bocsátottak a hazai lakosság rendelkezésére, 156 millióval többet, mint tavaly ilyenkor. a nap minden percében átlagosan több mint 10 ezer forint értékű közszükségleti cikk készül a kgm üzeimben, ami csúcseredményt jelent.

az év eleje óta 6.110 hűtőszekrényt, 14.745 porszívót, 6.600 padlókefét, több mint tízezer lemezjátszót, 7.200 magnetofont adtak át a belkereskedelemnek, az említett cikkek mindegyikéből lényegesen többet, mint a múlt év hasonló időszakában. sokfajta áru, amihez nemrég csak nehezen lehetett hozzájutni, ma már bőségesen kapható. most már nincs hiány zománcedényből, hűtőszekrényből, parkettkefélből, villanytűzhelyből, s a választék is lényegesen bővült. az idei gyártási tervek elkészülte óta néhány cikkről kiderült, hogy a szükségletnél több van belőle raktáron, ezekben az esetekben a tervet időközben módosították, az eredeti elképzeléseknél kevesebb panni robogó és moped készül, a belkereskedelemnek szánt kerékpároknak egy részét pedig exportálhatták a bőséges raktárkészletek miatt.

a közszükségleti cikkek gyártásának menete azonban csak összességében kielégítő. néhány termékfajtából még most is nagy a hiány. annak ellenére, hogy a kohó-és gépipar az első félévben 5 és fél százalékkal túlteljesítette belkereskedelmi tervét, a tervezett centrifugákból például semmit sem gyártott, kevés a kerékpár-és motorkerékpár-alkatrész, különösen hiányzik a kerékpárlánc, ezenkívül nehezen lehet hozzájutni többféle villanyszerelési cikkhez, mint például kapcsolókhöz, kábelekhez. a miniszterium intézkedett a hibának a megszüntetésére, a hajdusági iparművekben például bár elkészve, de megkezdődött az újfajta centrifugák gyártása és a harmadik negyedévben már el is hagyják az üzemek az első szállítmányok.

/folyt.köv.

- 18 -

/bb 27. percenként....1.folyt./vm

a második félévben 70 millió forint értékű motorkerékpár alkatrész készül, 15 millió forinttal több, mint az év első felében, hasonlóképpen nagymennyiségű kerékpáralkatrészt is a vásárlók rendelkezésére bocsátanak. növelik a villanyfelszerelési cikkek gyártását is, egyes alkatrészekből azonban szabványosítási problémák miatt egy ideig még nem tudják kielégíteni az igényeket./mti/

bb 25. földmelelemeket gyártó üzem építését kezdik meg pécssett

vid ki/te vm mi

1961. augusztus 8.

pécssett, a salakhegy tövében, kizárólag földmelelemeket gyártó üzem építését kezdik meg. a kétszázhatvan méter hosszú és ötven méter széles, ugynevezett staza-üzem gépi berendezéseit a német demokratikus köztársaságtól vásároltuk. a nagytermelékenységű gépsornól kétszáz méter hosszú, egy méter széles és tizenhat centiméter vastag, sima felületű, belül üreges és tetszés szerinti darabokra fűrészelt fődém kerül ki. ennek alapanyagául a pécsi erőműből ki-kerülő, fődémgyártásra előkészített, meddősített salakot használják fel. a staza-fődém kitűnő hő-és hangszigetelő, könnyen ellátható padozatburkolattal. az üzemben évente kétszáz ezer négyzetméter fődémet készítenek. ez a mennyiség négyezer lakáshoz elegendő. tekintve, hogy pécssett évente ezer-ezeröttszáz lakás épül, a fődémek nagyobb részét a többi délmagyarországi építkezésem használják fel.

az új létesítmény gépegysége a német demokratikus köztársaságból már megérkezett a baranya megyei építőipari vállalathoz. az építkezést augusztusban megkezdik és a tervek szerint az üzemben 1963 júliusában kezdik meg a termelést./mti/

11.06

- 19 -

bb. 14. szövetkezeti akadémiák, téli iskolák a nagyobb községekben - gazdag őszi-téli művelődési programot állítanak össze a borsod megyei falvakban

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 8.

a borsod megyei pártbizottság mellett működő művelődési tanács kidolgozta az 1961/62- évi népművelési munka irányelveit. ezek szerint a következő hónapokban a művelődésügy munkái legfőbb feladata a megye lakosságának világnézeti nevelése, az általános műveltségi színvonal további növelése.

a nagyobb községekben a társadalmi szervekkel együtt három-éves termelőszövetkezeti akadémiákat szerveznek az őszi hónapokban, s ezeknek hallgatói politikai, kulturális, és szakmai előadásokon bővíthetik ismereteiket.

az irányelvek javasolják azt is, hogy a nagyobb községekben szervezzenek téli iskolákat, s a megyei falvaiban minden hét meghatározott napján rendezzenek „szövetkezeti téli esték,-et. az esték programjában ismeretterjesztő előadások, kiállítások, művészi műsorok, filmvetítések szerepelnének.

az eddiginél több és jobb könyvet kell adni a megye dolgozóinak kezébe - hangoztatják az irányelvek -, s 1965-ig a tanácsi könyvtárakban 15, a szakszervezeti könyvtárakban pedig 5 százalékkal kell növelni az olvasók számát.

a művelődési dokumentum alapján a járási művelődésügyi bizottságok megkezdték az őszi-téli kulturális program összeállítását.

/mti/

..

bb. 24. ezerlakásos lesz győr új lakótelepe

vid gy/ki

1961. augusztus 8.

győrött, a győrszigeti városrészben földbesüppedt, régi, apró házak lebontása, a kacsaringós, szűk utcák eltüntetése után, korszerű, új lakótelep építését kezdték el évekkal ezelőtt. ez év végére volt esedékes az ötszázadik lakás befejezése, a győr-sopron megyei építőipari vállalat dolgozói azonban meg rövidítették a határidőt, két-három hónappal hamarabb építik fel a házakat. augusztus első napjaiban újabb negyvenkét lakást adtak át és szeptember végére készen lesz az ötszázadik is.

a győrszigeti új lakótelep építése azonban ezzel nem fejeződik be. még az idén hozzáfognak újabb lakások építéséhez, úgyhogy a későbbi években ezernél több lakás adja majd meg a város új arcát ebben a régen annyira elhanyagolt területben.

/mti/

..

11.11

bb. 21. ujtással javították a kemencék kihasználási idejét diósgyőrött

vid gy/ki

1961. augusztus 8.

a lenin kohászati művek durvahengerművének ugynevezett mélykemencéiben az öntecsek izzítása közben sok reze pereg le a kemence fenekére. így a kemencék ezzel a hulladékanyaggal időnként feltöltődtek és a reze csaknem minden két hónapban el kellett távolítani. az ugynevezett salakolás jelentős idővesztést okozott, s hátráltatta a hengerek anyagellátását végső fokon a termelés folyamatosságát. puskás györgynek és sebestyén jánosnak, az üzem két műszaki dolgozójának javaslatára a kemencék aljzatát vékonyabbra falazták, végeredményben mélyítették, nagyobbították a kemencetértséget. így körülbelül harmadával kevesebb időt kell fordítani a salak eltávolítására.

az új eljárást már több mint egy éve sikeresen alkalmazzák három kemencénél, s ezáltal mintegy két heti időnyereséghez jutottak. ez alatt az idő alatt körülbelül tizenöt ezer tonnával több meleganyagot adhattak a hengereknek. ezenkívül jelentősen csökkent a részben import eredetű tüzállóanyag felhasználása is, ami több mint háromszázhuszezer forint megtakarítást jelentett egy év alatt az üzemnek.

/mti/

..

bb. 22. megkezdték a külszíni bányák gépesítését a borsodi szénbányászati trösztnél

vid gy/ki

1961. augusztus 8.

a borsodi szénbányászati trösztnél egy esztendő óta termelnek a kurityáni külfejtésben. a borsodi szénmedence „napfényes bányájában”, a széntelep fölötti földtakarót gépekkel távolítják el. teljesen gépesítették a szállítást is. a kialakított frontfejtésekről kaparó- és gumi szállítószalagokon egyenesen vagonokba kerül a kitermelt szén.

a termelékenység növelésére a kurityáni külfejtésen gépesítették a fejtést is. a másfél méteres széntelepbe kotrógépet állítottak üzembe. a géppel, az eddigi robbantást és lapátolást kiküszöbölve, szinte „leharapják”, a szenet és azt a gép egyenesen a szállítószalagra rakja.

/folyt. köv./

11.17

11.30

Lelli

- 21 -

bb. 22. / megkezdték a külszíni.... folyt./ gy

a próbánál a kotrógéppel egy frontfejtésen naponta hatszáz-hétszáz tonna szenet termeltek, s ezzel a kurityáni külfajtás teljes bitményét csaknem megkétszerezve elérték a napi 1 200 tonnás termelést. a teljesen gépesített frontfejtésen pénteken kezdték meg az üzemszerű gépi művelést. a gépesítéssel az önköltséget mintegy 25-30 százalékkal csökkentik. a tervek szerint még az idén a másik frontfejtésen is gépesítik a jövesztést.

a kurityáni bányánál szerzett tapasztalatok alapján készülnek a tervek a szelesi külfajtás gépesítésére. ennél a felszíni bányánál csaknem kétszáz tonna szenet tartalmazó új telep feltárásán dolgoznak. a sajtó árterében levő bányaművelésére a folyó mderét mintegy háromszáz méteres szakaszon áthelyezték. az új telep szénének fűtőértéke az eddig termelténél mintegy hétszáz kalóriával magasabb és megközelíti a három-ezer kalóriát.

/mti/

..

bb. 35. a tervek szerint egy vagon pontyivadékot helyeznek a fertő-tóba

vid gy/ká

1961. augusztus 8.

a nagy- és a kis-dunán, a rábán, a rábcán, a marcalon és a fertő-tó magyar részén szinte naponta kivetik hálójukat a győri előre halászati termelőszövetkezet tagjai. fél év alatt 800 mázsa halat fogtak, s az ország 24 halászati termelőszövetkezte közül a legjobb eredményt érték el. a szövetkezet gondoskodik a hal-utánpótlásról is. kétszáz ezer forintos költséggel építik fel az ivadéknevelőt, amelyben az ősszel 120 mázsa pontyivadékot nevelnek, s tavasszal már tízdekás pontyokat helyezhetnek ki az élővizetekbe. tervet dolgoztak ki a fertő-tó halállományának növelésére. a határmenti tóba egy vagon pontyivadékot szándékoznak telepíteni.

/mti/

-2-

bb 23. a határidők megrövidítésével készülnek augusztus 20-ra a tiszavidéki vegyikombinát építői

vid te vm ki

1961. augusztus 8.

a 31-es építőipari vállalat dolgozói az elmúlt év közepén kezdték meg a tiszavidéki vegyikombinát műtrágya gyárának építését. az új létesítményt a legkorszerűbb technológia felhasználásával, előregyártott nagyelemekből állítják össze. az eddig hagyományos módszerrel dolgozó építők igen hamar elsajátították és megkedvelték az új szakmát: az épületek összeszerelését. ennek eredménye, hogy már hat épületet tető alá hoztak. ezekben az üzemekben a határidőket tartva jelenleg a gépalapok elhelyezésén, a tetők szigetelésén, valamint a belső műhelyrészek kialakításán dolgoznak.

az elmúlt hetekben elhatározták, hogy az alkotmány ünnepének tiszteletére széleskörű munkaversenyt indítanak. a termelési tanácskozásokon több mint harminc építőbrigád tett értékes munkafelajánlást, vállalva a határidők megrövidítését. a hatvanhat méter hosszú és harminchat méter magas abszorpciós torony építkezésén bagics józsef szocialista ács brigádja például úgy szervezte meg a munkát, hogy a zsámozást a második emeleti szintig szeptember 10. helyett már augusztus 20-ra elvégzi. a brigád jelenleg már egyhetes előnnyel dolgozik. a markó bertalan kubikos brigád jelenleg a kétszáz ezer léghőméteres ammóniakelőállító üzem műhelycsarnokának hőszigetelésén munkálkodik. vállalták, hogy a szigetelést harminc nappal a határidő előtt befejezik. bár munkájukat megnehezíti az akadozó perlitellátás, mégis két-három napos előnyre tettek szert. a zsákoló üzemből tolnai lajos kilenctagu szocialista brigádját 3.800 köbméter föld visszatöltésével bízták meg. a brigád kétműszakos termelést szervezett és elhatározta, hogy a munkát határidő előtt másfél hónappal elkészíti. eddig 2.800 köbméter földet töltöttek vissza.

a nagyszerű verseny eddigi szakaszában a határidőkhöz viszonyítva a dolgozók átlag két-három napos előnyt szereztek./mti/

- . -

11.34

- 23 -

12.10 ✓ 12.10

bb 28. süldőnevelési szerződést köt a répcelaki petőfi tsz a háztáji-
ban tartott malacok felnevelésére

vid ká/j vm mi

1961. augusztus 8.

vas megyében, a répcelaki petőfi termelőszövetkezet év-
ről-évre növeli a husáru értékesítés mértékét. 1959-ben százhol-
danként 74 mázsa, 1960-ban 104 mázsa, ebben az évben pedig már 144
mázsa hus ad a népgazdaságnak. tavaly 510 hizottsertés értékesítésére
szerződtek, s ehelyett 680 hizót adtak el. idei tervükben 1100 sertés
értékesítése szerepel. a hizlalásra szánt anyagot részben saját
szaporulatból, részben felvásárlás útján szerzik be. a szövetkezet
a háztáji gazdaságokban tartott malacokra is süldőnevelési
szerződést köt. az idén 225 süldő eladására szerződött tagjaival.
a szerződés szerint a szövetkezeti gazdák a süldőket augusztus
31-ig 65 kilós súlyra nevelik fel, s ekkor hivatalos áron átadják
a termelőszövetkezetnek hizlalásra. van olyan szövetkezeti tag is,
mint garas kálmán és vörös kálmán, akik 8-8 és tóth gyula, aki
6 süldőre szerződött. az évről-évre fejlődő állattenyésztés jó jöve-
delmet ad a szövetkezetnek. főként ennek köszönhető, hogy a tavalyi
12 helyett az idén már havonta 16 forint előleget fizethetnek egy-egy
munkaegységre./mti/

bb 30. közös csikótelepeket állítanak fel a bács megyei termelőszö-
vetkezetek

vid ká/j vm mi

1961. augusztus 8.

a nagyüzemek kialakulásával, a gépesítés előrehaladásával
sok igavonó állat szorult ki a mezőgazdaságból, de lovakra még
sokáig szükség lesz. bács és tolna megyelótenyésztési szakfelügye-
lőségei most felméri az állományt és a gépesítéssel összhangban
tervet készítenek a két megye lóállományának fejlesztésére. a két
megyében még az ötéves terv végén is 28.000-30.000 lovat tudnak
foglalkoztatni a nagygazdaságok. mindenekelőtt törzskönyvezik a
meglévő jószágokat, majd a széptestű, nagy teherbíró kancák utódai-
ból frissítik fel az alföld lóállományát. ebben az évben már két-
szerte több kancától várnak szaporulatot mint tavaly, s csaknem 2000
kis csikóra számítanak. nevelésükre a bács megyei termelőszövetkeze-
tek közös csikótelepeket állítanak fel./mti/

11.40

12.01

Lel

- 24 -

bb 34. háromszáz lentörzs vizsgázik a sopronhorpácsi „mikro-len-
gyárban,,

i le vm ká

1961. augusztus 8.

megkezdődött az idei munka a sopronhorpácsi mezőgazdasági
kutató intézet „mikro-lengyárban,,. a kutatók így becézik ezt
a kiválóan felszerelt laboratóriumot, ahol a nemesítés szolgál-
latában egészen kis mértékben, de rendkívül pontos műszerek
segítségével a lenfeldolgozó üzemek munkájának minden műveletét
elvégzik.

a kutató intézetben csaknem ezer kísérleti parcellán fejezték
be a len nyívését, innen került az anyag a laboratóriumba. majdnem
300 különböző lentörzset vizsgáztatnak: tizezer szakító-és minőség-
vizsgálatot végeznek rajtuk. az intézet fajtagyűjteményében 400
különböző lenfajtát nevelnek: a közülük kiválasztott harminc
legjobb keresztezésével alakították ki az új törzseket, amelyekből
elsősorban kiváló rostminőséget, s emellett néhány más, gazdaságilag
fontos tulajdonságot várnak. a párizsi medencében honos arcen-ciel
például magy szárazságtűrést, egy mandzsuri fajta hosszú rostokat
a holland diana és konkurrent szilárd szalmát örökít át. a betegsé-
gek elleni rezisztencia fokozására az egyik fajta magját röntgensu-
gázzal kezelték.

néhány évvel ezelőtt még hollandiából, belgiumból vásárol-
tuk a len-vetőmagot, most pedig már mi exportálunk néhány országba.
három új, sopronhorpácon nemesített len-fajtajelölt az idén kerül
először országos fajtakísérletben./mti/

bb 31. naponta 2000 üveg üdítőitalt visznek a szérükre a baranyai
mozgóárusok

vid ká/j vm mi

1961. augusztus 8.

a baranyai falvakban korábban gyakran előfordult, hogy a
nagy nyári munkák idején kifogyott a hűtő ital. a földművesszövet-
kezetek hasonló esetek elkerülése végett most „bambi-üzemeket,,
állítottak fel mágocson, mecseknádasdon és sellyén, ahol ötféle
üdítőitalt készítenek. az új üzemek elsősorban a falvakat látják el.
a földművesszövetkezeti mozgóárusok most, az augusztus eleji
kánikulában naponta 2000 üveg jégbehűtött frissítőitalt visznek a
szérükön dolgozó traktorosoknak, cséplőmunkásoknak./mti/

11.50

12.01

Lel

- 25 -

bb 33. a tiszántulra nagy fehér, bács és szabolcs megyébe cornwall-sertéseket hoztak angliából

1 cs/j vm ká

1961. augusztus 8.

az elmúlt napokban tenyész-sertés szállítmány érkezett angliából repülőgépen: 12 nagy fehér /large white/ és 15 cornwall sertést hoztak a hazai fehér hussertés és a cornwall-állomány feljavítására. a fehéréket a tiszántuli tenyészterületekbe, a cornwallokat bács-kiskun megyébe és a szabolcs megyébe, az úgynevezett vásárosnaményi cornwall-szigetre irányítják.

különösen a koromfekete színű, nagynövésű cornwall-fajta javításának és mielőbbi elszaporításának van nagy jelentősége hazánkban, mint a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főigazgatóságán tájékoztatásul elmondották, az utóbbi öt év alatt az ország cornwall-sertés állománya a kétszeresére növekedett. különösen a fehér hussertés nagyobb igényeire még be nem rendezkedett termelő szövetkezetek kedvelték meg ezt az igénytelen, a legelőket igen jól hasznosító, a mangalicánál gyorsabb fejlődésű és nagyobb hústömeget adó, vegyes hasznosítású /hus és zsír/ sertésfajtát. előnye a fehér hussertéséhez hasonló nagy szaporasága, valamint az, hogy a szaporulatot a lehető legkisebb veszteséggel neveli fel, a hizlalt cornwallokat átlagosan 150-200 kilós súlyban adják vágásra, de egyes gazdaságok esetenként 4 mázsa is felhizlalják.

a termelőszövetkezetek többsége felismerte a cornwall előnyeit s mind több tenyészállatot igényelnek. az illetékes szakemberek közölték, hogy a következő években az eddiginél sokkal szélesebb alapot kívánnak teremteni a nagyüzemi sertésenyésztés hazai adottságainak megfelelő cornwall-sertésfajta elterjesztéséhez. /mti/

bb 29. takarmánytermő és állattenyésztő körzetek zalában

vid ká/j vm mi

1961. augusztus 8.

zala megye talaj-és éghajlati viszonyai a tapasztalatok szerint kiválóan alkalmasak állattenyésztésre, továbbá gyümölcs és takarmányfélék termesztésére. /folyt.köv./

11.56

- 26 -

12.04 *J. J.*

/bb 29. takarmánytermő.....1.folyt./vm

a szarvasmarhatenyésztésben máris szépek az eredmények. a megye termelőszövetkezeti gazdaságaiban minden 100 hold szántóra 43.5 szarvasmarha jut. ez kétszerese az országos átlagnak. a termelőszövetkezetek a megyei szakemberek javaslatára idén hozzáálltak a minőségi válogatáshoz, s már csupán a nagy termelékenységű tehének szaporulatát tenyésztik tovább. a sertésenyésztés fejlesztése érdekében úgynevezett hizlalási körzeteket alakítanak ki a nagykanizsai, a zalaszentgróti és a zalaegerszegi járás egy-egy részén, olyan területeken, ahol az éghajlat és a talaj kiválóan alkalmas abraktakarmány, mindenekelőtt kukorica termesztésére. ezekben a körzetekben a termelőszövetkezetek általában ezres tételekben hizlalják a sertéseket, s az őszi vetéstervet már úgy állítják össze, hogy zömmel takarmánynövényeket természetnek. hasonló mértékben fejlesztik a kis beruházásokkal járó baromfitenyésztést is. a baromfitartó termelőszövetkezetek megtöbbszörözik törzsállományukat, s egy-egy közös gazdaság jövőre már 50.000-60.000 huscslírkét értékesít. /mti/

bb 38. átépítés miatt augusztus 14-től szünetel a közúti forgalom a taksonyi hidon

k sl/te vm ki

1961. augusztus 8.

a máv hidépítési főnöksége közli, hogy a taksonyi dunaági hidon a pályaszerkezet átépítése miatt, a közúti forgalom augusztus 14-től október 31-ig, a vasúti forgalom pedig augusztus 15-től szeptember 30-ig szünetel. a gyalogos forgalom továbbra is fennmarad, az autóbusz-és a vonatközlekedést átszállással bonyolítják le. /mti/

12.08

12.12 *J. J.*

-27-

bb 37. eddig csaknem ötezer traktoros vett részt a járási szántóversenyeken

- augusztus 20-án tartják a megyei, 27-én az országos szántóversenyt

i so/tm vm ká

1961. augusztus 8.

hazánkban az idén először rendeztek országsszerte szántóversenyeket. e versenyek célja, hogy az egyik legfontosabb mezőgazdasági munka minőségét emeljék és a traktorosok mestereivé váljanak a talajművelésnek. az eddig megtartott mintegy száz járási szántóverseny tapasztalatai azt mutatják, hogy országsszerte gyorsan népszerűvé vált ez a versenyforma. komárom megyében például egy-egy versenyen legalább 40-en vettek részt. győr megyében három napon át gyakoroltak a traktorosok a verseny előtt, hogy alaposan megismerjék a szabályokat. a versenyzők mindenütt megbizonyosodtak az előlántoló eke használatának szükségességéről és elmondották, hogy a versenyen szerzett tapasztalatokat nagymértékben hasznosíthatják hétköznapi munkájukban. az eddig megtartott járási versenyeken egyébként mintegy ötezer traktoros vett részt.

a megyei versenyeket augusztus 20-án, az alkotmány napi ünnepek során rendezik meg és ezután kerül sor az országos döntőre, amelyet augusztus 27-én tartanak martonvásáron. ezen a megyei versenyek első két helyezettje, tehát 38 kiváló traktoros áll starthoz. ez alkalommal körülbelül 100 autóbusz hozza majd az érdeklődőket az ország minden részéből. a verseny tétje igen nagy, mert azonkívül, hogy a földművelésügyi miniszter megjutalmazza az országos verseny legjobbjait, valószínűleg az első két helyezett jövőre hollandiába utazik, hogy részt vegyen a szántó világversenyen./mti/

- . -

- 28 -

12.14

11.16 ✓

bb 39. tyitov-brigád a szegedi dózsa termelőszövetkezetben

vid k á k vm hk

1961. augusztus 8.

a szegedi dózsa termelőszövetkezet bolla károly kertészeti brigádjának tagjai közül a férfiak átlagosan 300, a nők pedig csaknem 200 munkaegységet teljesítettek eddig, s a szövetkezet fennállása óta az idén szedik a legtöbb exportminőségű gyümölcsöt. sikeres munkájuk elismeréseképpen a termelőszövetkezet pártszervezete és vezetősége a brigád kérésére hozzájárult ahhoz, hogy felvegyék a vosztok-e 2. úrhajó hős pilótájának nevét./mti/

- . -

bb 40. megkezdték a vetőgumónak termesztett gül-baba burgonya szedését szabolcsban

vid ká/j vm

1961. augusztus 8.

szabolcs-szatmár megye állami gazdaságai az idén majdnem 700 holdon természetnek szuper-elit gül-baba burgonyát továbbszaporításra. a száraz, meleg nyár a szokottnál körülbelül egy héttel korábban megérlette ezt a fajtát, s több helyen, így a balkányi, a nyírtasi, a gyula-tanyai állami gazdaságban, a nyíregyházi tangazdaságban megkezdték a szedést. bár az időjárás nem tulságosan kedvezett a burgonyának, a jó magágy-készítés, talajművelés eredményeként jó közepes termést takarítanak be a gépek. a nyíregyházi tangazdaságban például 80 mázsás holdankénti termésre számítanak, s ennek 90 százaléka vetőgumó lesz. a megye állami gazdaságai mintegy 30.000 mázsa gül-baba vetőgumót adnak át a termelőszövetkezeteknek és a társ gazdaságoknak./mti/

- . -

- 29 -

13.08

11.16 ✓

bb 41. szovjet turisták érkeztek kedden heves megyébe

vid sl/te vm nk

1961. augusztus 8.

az mszbt heves megyei elnökségének meghívására kedden negyven szovjet turista érkezett egerbe, ahol megtekintették a történelmi város nevezetességeit, a műemlékeket, a muzeumokat. a célutáni órákban recsk községbe utaztak, ellátogattak a havasi gyopár termelőszövetkezetbe tanulmányozták a közös gazdaság munkáját, majd a recski bányászokkal találkoztak. ezen a napon nyitották meg recskén a szovjet ipar és a mezőgazdaság fejlődéséről szóló képzésközpontot is, ahol a vendégek ugyancsak hosszabb időt töltöttek. /mti/

bb 42. 150.000 alma szemzöveget szállítottak kedden bárdibükkről bulgáriába

vid ká/j vm

1961. augusztus 8.

somogy megye egyik legnagyobb gyümölcsstermesztő állami gazdaságában, a bárdibükki gazdaság almáskertjében kedden 150.000 szemzöveget gyűjtöttek össze, s külön tehergépkocsin szállítottak budapestre, ahonnan repülőgépen továbbítják bulgáriába. a bárdibükki gazdaságból származó téli alma szemzöveget bulgáriában vadlányokba szemzik. /mti/

bb 43. megkezdődött a komlószüret a baranyai ültetvényeken

vid ká vm j

1961. augusztus 8.

a baranyai állami gazdaságokban megkezdtek a komló szedését. a bikali, a bolyi, a siklósi gazdaságban, ahol csaknem 260 holdon sorakoznak a komlóültetvényekre jellemző beton-, illetve faoszlopok, majdnem 500 méter komlótoaszt takarítanak be a lények és az asszonyok. különösen gazdag szüret ígérkezik a bolyi állami gazdaság bári üzemejében.

/folyt. köv./

13.45

- 30 -

/bb 439 megkezdődött....1. folyt./vm

itt a termelés növelésére új módszert alkalmaztak: a szokásos két szál helyett egy-egy tőről 4 szálát vezettek fel a drótokon, s így több toaszt fejlődött ki. egyes táblákról 6-7, sőt 9 mázsás holdankénti termést takarítanak be, kétszeresét, háromszorosát a megyei átlagnak. a komló szárítására 5 új üzem épült az állami gazdaságokban, s ezekbe mindegyikében 40 hold termését száríthatják meg. /mti/

bb 44. időjárásjelentés

tm vm hk

1961. augusztus 8.

a meteorológiai intézet jelenti kedden 13 órakor:

holnap többfelé zápor, zivatar

nyugat-európát és közép-európa nagyobbik részét hűvösebb levegő árasztotta el. az alpoktól és a kárpátoktól északra sokfelé hullott eső, többfelé zivatarral. hazánkban az átvonuló hidegfront hatására éjjel többfelé villámlot, de csapadékot sehol sem jelentettek. tegnap a nap országszerte 11-14 órán keresztül sütött. a hőmérséklet napközben 29-34 fokig emelkedett. ma hajnalra pedig 16-20 fokig hűlt le a levegő. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 26.2 fok volt, a sokévi átlagnál 4.7 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 30 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete siófokon 26 fok.

várható időjárás szerda estig: nyugaton és északon felhősebb idő. többhelyen főként holnap a dunántulon eső, zivatar. ma mérsékelt, változó irányú, holnap a dunántulon megélénkülő északnyugati szél. a meleg nyugaton csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-20, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 30-33, nyugaton 26-29 fok között. a duna vízállása ma reggel 243 centiméter. /mti/

15.20
15.50

- 31 -

bb 45. a televízió közli:

hmé vm hk

1961. augusztus 8.

a moszkvai televízió augusztus 9-én magyar idő szerint 10 óra 40 perckor közvetíti german sztyepanovics tyitov őrnagy érkezését, majd a vörös térről a tiszteletére rendezett nagygyűlést. a magyar televízió megkísérli a moszkvai televízió adásának közvetítését.
/mti/

- . -

bb 46. építőipari küldöttség cserelátogatása szabolcs megye és kárpát-ukrajna között

vid sl/te vm hk

1961. augusztus 8.

kedden, öttagu építőipari küldöttség érkezett kárpát-ukrajnából szabolcs-szatmár megyébe, ahol öt nap alatt megtekintik a fontosabb építkezéseket, felkeresnek több építőanyagipari vállalatot és ellátogatnak a tiszalöki vízierőműhöz. ezzel egyidőben szabolcs-szatmár megyéből öttagu építőipari küldöttség utazott a szovjetunióba ötnapos tanulmányuttra./mti/

- . -

bb 47. újabb két hajó készült el balatonfüreden

vid sl/te vm hk

1961. augusztus 8.

kedden a balatonfüredi hajógyár két új hajót adott át, az egyik egy 360 tonnás kavicsszállító uszály, a másik a vizek melletti építkezéseken lakóhelyül szolgál./mti/

- . -

- 32 -

15.30
15.50

le

bb 48. 1.7 millió forint értékű társadalmi munka, száz új létesítmény - időszerű kérdésekről tanácskozott a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid ke vm sr

1961. augusztus 8.

a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden különböző, időszerű kérdésekről tárgyalt.

földvári jános, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese a baranyai termelőszövetkezetek első félévi munkájáról számolt be. baranya 243 termelőszövetkezete közül jelenleg 72 fizet előleget rendszeresen tagjainak, közülük 4 közös gazdaság garantált munkaegység alapján fizeti az előleget. az áruértékesítésben 91 százalékos tervteljesítést értek el az év első felében a baranyai termelőszövetkezetek. az év hátralévő részében az elmaradást nemcsak pótolják, hanem kilátás van az áruértékesítési terv jelentős túlteljesítésére is. az időszerű munkákkal kapcsolatban arról is beszámol a jelentés, hogy a termelőszövetkezetek gabonájának 70 százalékát géppel aratták baranyában. az öntözéses zöldterületet 160 kat.holddal növelték, aminek kedvező hatása baranya városainak javuló zöldségellátásában is mutatkozik.

a kommunális és kulturális szolgáltatásokat tárgyalva megállapította a végrehajtó bizottsági ülés, hogy harkányban új, nagyméretű fürdőmedencét adtak át, míg az öltöző férőhelyeket ezeröttszázzal bővítették. abaligetén 80 személyes közművesített sátor-tábor működik, míg a község lakóházaiban 120 személy részére biztosítottak elhelyezést. augusztus 15-re orfűre és abaligetre - újabb mesterséges fürdő és csónakázó tavak tervei készülnek el. baranyát az idén több mint huszezren keresik fel az ország különböző részeiből.

a községfejlesztésről a beszámoló elmondotta, hogy baranyában 259 különböző létesítmény építését kezdték meg, ebből több mint száznak az építését már befejezték. a községek fejlesztéséhez baranya lakossága 1.7 millió forint társadalmi munkával - a múlt évi társadalmi munkának kétszeresével - járult hozzá. ezenkívül 450.000 forint értékű anyagot helyi erőforrásból teremtettek elő a községi tanácsok.

a végrehajtó bizottsági ülés a különböző területek munkájának továbbfejlesztését, az állami fegyelem megszilárdítását célzó határozatok hozatalával zárult./mti/

- . -

le

16.05
16.20

- 33 -

bb 49. miskolci vasutasok ankétja az ujitómozgalom fejlődéséről

vid sl/te/vl

1961. augusztus 8.

a máv miskolci igazgatóságához tartozó szakszolgálati ágak, állomások legkiválóbb ujitói a mtesz miskolci székházában ankétot tartottak az ujitómozgalom időszerű kérdéseiről. zsiga lajos, a máv miskolci igazgatóságának helyettes vezetője megállapította, hogy az utóbbi hónapokban növekedett az értékes ujitások száma. 1958-ban nyolcszázezer, tavaly több mint négy és félmillió forinttal csökkentették az önköltséget, az év első felében pedig mintegy két és félmillió forintot takarítottak meg ujitások segítségével.

a vitában többen javasolták, hogy az arra alkalmas ujitásokat iktassák a tervekbe, mint például a kazincbarcikai új állomás építésénél, ahol a dolgozók kezdeményezései alapján 400.000 forintot takarítottak meg. az ankétot bejelentették, hogy az ujitók részére műszaki könyvtárat rendeztek be, ahol az érdeklődők bármikor hozzájuthatnak a külföldi és a hazai szakfolyóiratokhoz. /mti/

..

bb 50. czinege lajos honvédelmi miniszter kétnapos látogatása szolnok megyében

vid ke/vl sr

1961. augusztus 8.

czinege lajos honvédelmi miniszter, szolnok megye országgyűlési képviselője kedden kétnapos látogatásra szolnok megyébe érkezett. a megyei pártbizottságon találkozott a megye vezetőivel, majd megtekintette a tiszaparti városban a magyar-nyugati lakásépítkezéseket. délután ellátogatott a több ezer holdon gazdálkodó abádszalóki lenin tsz-be. czinege lajos szerdán kisújszállásra látogat. /mti/

..

16,15

- 34 -

bb 51. technikumi igazgatók tanulmányutja

k le-lm ká

1961. augusztus 8.

a mezőgazdasági technikumok és szakiskolák igazgatói egy hetes országos tanulmányutra indultak. a legkorszerűbb állami gazdaságokat és a mezőgazdasági kutató intézeteket látogatják meg, tanulmányozzák az agrártudományok legújabb eredményeit, a nagyüzemi gazdálkodás legjobb módszereit. a tanulmányut tapasztalatait a leendő mezőgazdasági technikusok képzésében hasznosítják. /mti/

..

bb 52. 33 fok: 654.000 köbméter vizet fogyaszt naponta budapest, 39.500 fürdőző a strandokon, „telt ház”, a balatonon - akad még egy kis tartalék jég

ö hbj/cs-vid/sze-lm ki

1961. augusztus 8.

a higany szála budapesten kedden ismét 33 fokra szökött, az alföldön a 35 fokot is elérte, ránk köszöntött megint a kánikula. erről tanuskodik a vízművek is. az összes víztermelő gépet üzembe helyezték; hiszen a napi fogyasztás 654.000 köbméter. igaz, még nem érte el az idei - 683.000 köbméteres - rekordot, de a fogyasztás tovább növekszik. ennek megfelelően a vízművek felkészült a még nagyobb igények kielégítésére is. a számítások szerint komolyabb fennakadás nem lesz, hiszen még a medencékben is van tartalék. átmeneti zavarok azonban már jelentkeztek, első sorban a peremkerületekben, ahol viszonylag szűkek az úgynevezett ellátócsövek, s ha sokan locsolják a kerteket, a lakóházak környékét, a fogyasztóktól vonják el az ivóvizet. a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatóságán hangsúlyozták, hogy ezekben a kánikulai időkben a peremvárosokban is tartózkodjanak a nagyobb arányú locsolástól. a rendkívüli vízfogyasztási igényeket ugyanis csak abban az esetben lehet kielégíteni nagyobb zökkenők nélkül, ha a lakosság is segít ebben, s takarékoskodik a vízzel.

az augusztusi kánikulában a strandokat is megrohanták a fürdőzők. hétfőn például a szechenyi-fürdőben 5.900, a szabadság-strandon 20.200, a palatinuson 9.700 strandoló volt, s a többi uszodában is szép számmal akadtak fürdőzők, összesen budapesti strandokon 39.500 vendég tartózkodott, s talált enyhülést a hős habokban. kedden a délelőtti órákban a gellért-fürdőben 2.700, a szechenyi strandon 3.000, a szabadság strandon 14.000 vendég váltott jegyet.

/folyt.köv./

16,40
17,10

- 35 -

bb 52. / 33 fok: 654.000 köbméter...folyt./-lm

természetesen ezekben a meleg napokban sok jég is fogy. a fővárosi jéggyártó- és értékesítő vállalat a napi termelésből 75 vagon jeget tud a lakosság rendelkezésére bocsátani, s jelenleg még 87 vagon tartalék is akad. nincs fennakadás a jégellátásban, ki tudják elégíteni az igényeket. számítanak arra, hogy nem lesz hosszú a kánikula, s a hűvösebb napokban ismét sikerül néhány vagon tartalékot összegyűjteni.

a balatonról érkező jelentések közlik: mindenki fürdik. a balatonon negyedik napja art a kánikula, s nappal teljesen kiürülnek a fürdőhelyek utcái, sétányai. kedden már a korareggeli órákban megindult az emberáradat a strandok felé, délután 10 óráig hosszú sorok gyűltek össze a pénztárak előtt. a siófoki strandon 8.000, a balatonalmádi strandon mintegy 5.000 fürdőzőt számoltak. a tihanyi gödrös-kanyarban levő új autó-strandon a 248 méter hosszú partfal kicsinek bizonyult a vendégek befogadására. a nagy meleg előtt a nyílt vízre hajóztak a vitorlások. a mahart siófoki forgalmi irodájának jelentése szerint a sétahajók is csúcsgalimat értek el, a fedélzetükre mintegy 15.000 embert vettek fel ezen a kánikulai napon./mti/

--

bb 53. szerdán 10 óra 40 perctől a pesti járókelők is szemtanui lehetnek tyitov órnagy moszkvába érkezésének - televízió-készülékeket tesznek ki a kirakatokba

i ta/tr-lm ki

1961. augusztus 8

négy hónappal ezelőtt, a magyar televízió is beszámolt nézőinek az első űrhajós, gagarin fogadtatásáról. szerdán tyitov órnagy moszkvába érkezésének is szemtanui lehetünk. a posta- és a magyar televízió az intervízió vonalát felhasználva több mint kétezer kilométeres mikrohullámu láncon keresztül mintegy 100 reléállomás beiktatásával átveszi a moszkvai képet. az ünnepélyes fogadtatást és a nagygyűlést 10 óra 40 perctől közvetíti a televízió. a kereskedelem intézkedett, hogy azok is láthassák a nagy eseményt, akiknek nincsen televízió készülékük. szerdán délután minden keravill üzletben bekapcsolják a televíziót, a forgalmasabb utvo-malakon pedig a kirakatokban is elhelyeznek egy-egy készüléket.
/mti/

- 36 -

17,05
17,20

bb 54. teljesítették gabonaértékesítési tervüket a bajai já-rás közös gazdaságai - befejezték tartóhántási és nyári mélyszán-tási tervüket a baranyai gépállomások

vid ő kz szb ká

1961. augusztus 8.

a rekkenő hőség ellenére országszerte jó ütemben haladnak az időszertü mezőgazdasági munkák. a csengeri és a tiszalöki járás felhívásához csatlakozott szövetkezeti gazdaságokban a behordás és cséplés csakugy, mint a szántás meggyorsult. a zalai közös gaz-daságok több mint 4.000 fogatot és s. inte az egész gépi erőt a be-hordásra összpontosították. naponta több mint 15.000 holdról hord-ják be a kéréket. a gabona egy részét asztagba rakják, másik ré-szét mindjárt a kocsikról csépelik. az idei termésnek eddig körül-belül a felét rakták asztagba, több mint egyharmada pedig már magtárba került.

bácska gazdag gabonatermő vidékén, a bajai járásban csaknem valamennyi közös gazdaság jobb termést takarított be a tervezettnél. a kézikaszával és aratógéppel vágott termés 80 százalékát már eloséplették. az értékesítésre szánt gabonát mindenütt közvetlenül a cséplőgéptől szállították az állami magtárakba, s így a járás bács megyében elsőként, teljesítette gabonaértékesítési tervét: összesen 680 vagon gabonát adtak közfogyasztási célokra.

borsodban, 150.000 holdról, mintegy 4 millió gabonakeresz-tet hordtak be eddig a szövetkezeti gazdaságok szérüire. kedden már az országnak ebben az északi, az átlagosnál hűvösebb éghajlatu megyéjében is, 100-ra emelkedett azoknak a közös gazdaságoknak a száma, ahol befejezték a cséplést.

vas megyében 80.000 holdról hordták be a gabonakereszteket. a szérükön 285 cséplőgép vereti a kalászokat, s eddig csaknem 6.000 vagon gabonát csépeltek el. békés megyében 110.000 tonna gabonát eresztettek már zsákokba a kitünően dolgozó cséplőgépek. 25 közös gazdaságban befejeződött ez a fontos munka, s a hét végére itt is legalább 100 olyan közös gazdaság lesz, ahol végeztek a csépléssel.

baranya megye szövetkezetei az országos versenyhez csatlakozva arra tették ígéretet, hogy augusztus végéig befejezik a tartóhántást, illetve a nyári mélyszántást. tavaly ilyenkor a tartóknak mindössze egyharmada volt megmunkálva, jelenleg már a tervezett te-rület kerekén 50 százalékán elvégezték a szántást.

/folyt.köv./

16,25
17,40

- 37 -

bb 54. /teljesítették gabonaértékesítési... folyt./- szb

a kitűnő eredményben nagy része van a megye 12 gépállomásának. a gépállomási traktorosok eddig 40.000 hold tarlót szántottak fel, s ezzel lényegében teljesítették tarlóhántási és nyári mélyszántási tervüket. a munka természetesen nem állt le, sőt a jelenleg dolgozó gépeken kívül a cséplés előrehaladtával további 250-300 gép kezd meg a szántást. a gépek közül már most is mintegy 200 dolgozik kettős műszakban, de a következő hetekben a kettős műszakban dolgozó gépek száma is jelentősen emelkedik. /mti/

bb 56. szocialista brigádtagok együtt tanulmányozzák az szkp programtervezetét a csepeli szerszámgépgyárban

1 tó/tr szb ki

1961. augusztus 8.

a csepeli szerszámgépgyár tmk üzemében a már háromszor is oklevelet nyert generáljavitó szocialista brigád tagjai úgy határoztak, hogy minden héten 2-3 alkalommal korábban bemennek az üzembe, s a munkakezdésig együttesen megbeszélnek a szovjetunió kommunista pártja programtervezetének részleteit. az ismertetést és a vitát sziklavári andor brigádtag, a pártalapszervezet vezetőségének tagja vezeti.

a brigád határozata szerint kedden már korábban érkeztek a munkahelyre, s bár ez alkalommal hruscsov elvtárs hétfői beszédének legfontosabb részeit vitatták meg, pártl ferenc brigádvezető mégis elmondta a programtervezet ismertetésének és megvitatásának célját.

rámutatott, hogy a programtervezet részletes megismerése most a brigád vállalásának egyik része. a szocialista brigád tagjainak mindennapos feladata az önképzés, a tájékozódás a világ eseményeiben, mert csak így tudják formálni önmagukat és környezetüket.

még csak beleolvastam a tervezetbe, de látom, hogy az egész haladó emberiség, így a mi kis kollektívánk jövőjét is elének tárja. tapasztalatból tudjuk, hogy a szovjet emberek végrehajtják azt, amit maguk elé tűznek, mint ahogy az előző két programot megvalósították, úgy ez a harmadik is valósággá válik. megbeszéléseinken azt szeretnénk elérni, hogy a jövő ismeretében brigádunk tagjai még tudatosabb építői legyenek a szocializmusnak. /mti/

17.30

17.40

-.-

- 38 -

k

bb 55. az erzsébet-híd építői: rohamosan követik egymást a győzelmek, beszéljünk róla együtt - a fővárosi villamosvasut számos dolgozója röpgyűlésen javasolta, hogy csoportos beszélgetésen ismerkedjenek a programtervezettel - röpgyűlések a kpm-ben

3 hbj/sze szb ki

1961. augusztus 8.

kedden a reggeli órákban az erzsébet-híd építésén dolgozók egy-két percet szakítva a munkából, a nagy eseményekről, a programtervezetéről, a voszok-2 sikeres visszatéréséről, hruscsov elvtárs beszédéről beszélgettek. többen felkeresték az építkezés pártbizottságát és kifejtették: rohamosan követik egymást az események, új és új győzelmek születnek, beszéljünk ezekről együtt. a pártbizottság megtárgyalta ezeket a javaslatokat, s úgy határozta, hogy csütörtöktől a jövő hét keddjéig minden építésvezetőségen, munkahelyen, a brigádok előtt ismertetik a programtervezetet, megbeszélnek a dolgozókkal.

a fővárosi villamosvasutnál kedden a reggeli órákban röpgyűléseket tartottak, amelyeken majdnem kétszáz dolgozó mondta el véleményét, érzéseit. sokan, így a többi között sagát ferent is bejelentette, hogy munkatársaival együtt tanulmányozzák majd a programtervezetet az emberiség leghatalmasabb tervét. a fővárosi villamosvasut dolgozói elhatározták, hogy a következő napokban baráti beszélgetéseken, csoportos tanácskozásokon, fejezetenkint elemzik a programtervezetet.

a közlekedés- és postaügyi minisztériumban ugyancsak röpgyűléseken méltatták a nagy eseményeket kedden a kora reggeli és a déli órákban. takács györgy főosztályvezetőhelyettes az egyik röpgyűlésen bejelentette, hogy a munkaügyi osztály dolgozói közösen tanulmányozzák azt a programot, amely nemcsak a szovjet emberek nagyszerű jövőjét tárja elénk, hanem megmutatja azt is, milyen fejlődéssel számolhat a magyar nép is. a programtervezet sok munkásvédelmi bejelentést is tartalmaz, felvázolja az életszínvonal fejlődését, beszél arról is, hogyan csökken majd a munkaidő a szovjetunióban. /mti/

-.-

k

17.35

17.50

- 39 -

bb 57. köszöntjük a nyári betakarítási munkában résztvevő dolgozókat - a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezete elnökségének közleménye

1 kz/tm szb ká

1961. augusztus 8.

a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezete elnöksége megtárgyalta a nyári betakarítási munkákkal kapcsolatos kérdéseket, s megállapította, hogy a nyári betakarítási munkák sikere a mezőgazdasági üzemek dolgozóinak szorgalmát, öntudatának fejlődését és az ország kenyérellátásáért érzett felelősségét bizonyítja. a munkásosztály és az egész ország figyelemmel kísérte a sokszor 30-35 fokos hőségben is fáradhatatlan dolgozó aratók munkáját.

a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének elnöksége ezért az eredményes és áldozatkész munkáért elismerését fejezi ki a mezőgazdasági üzemek dolgozóinak, vezetőinek szakembereinek és a szakszervezet aktivistáinak.

a betakarítási verseny az őszi, tavaszi kalászosok learatásával nem fejeződött be. a szakszervezet felhívja a mezőgazdasági üzemek figyelmét, hogy az aratógéppel és kézzel aratott gabonák behordását, a cséplését, valamint a szalma letakarítását és kazalozását augusztus 20-ra fejezzék be.

jelentősen javultak a kapásnövények terméskilátásai. ezeknek a betakarítására időben, jól szervezeten, nagy körültekintéssel készüljünk fel. a kombájnosok indítsanak versenyt az aprómagvak gyors aratásáért és csépléséért. fontos népgazdasági érdek a napraforgó időben és veszteség nélkül történő betakarítása. szervezzék meg üzemünk ennek a fontos ipari növénynek a gépi betakarítását.

a nyári munkák idején szerzett két-három heti előnyt kihasználva az őszi vetést és betakarítást október első felében fejezzük be. ennek érdekében minden állami gazdaság és gépállomás szervezze meg az időszerű talajmunkákra a kettős műszakot, szakszervezeti aktivisták, állami vezetők gondoskodjanak a célnak legjobban megfelelő anyagi ösztönzés eszközeiről is.

meg vagyunk győződve, hogy a szervezett dolgozók e célok teljesítésében és túlteljesítésében példamutatóan vesznek részt és ezzel ismét nagymértékben hozzájárulnak mezőgazdaságunk továbbfejlesztéséhez. /mti/

--

- 40 -

17,45

17,00

bb 58. a japán szocialista párt küldöttsége budapestén

tm-lm sr

1961. augusztus 8.

kedden a parlament épületében római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, fogadta a japán szocialista párt budapestén tartózkodó küldöttségét. a felegáció vezetője kono mitsu, a japán szocialista párt vb tagja, a küldöttség tagjai: katsumoto seichi, a japán szocialista párt vb tagja, ogasawara fumio, inamura ryuichi, hara shigeru parlamenti képviselők és tabebajshi a delegáció titkára. a fogadáson résztvett szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára is. római sándor üdvözlő beszédében rámutatott arra, hogy a japán népet, amely megismerte az atombomba szörnyű pusztítását, és a magyar népet, amely olyan sokat szenvedett a hitleri faszizmsz barbárságától, összekapcsolja a közös cél, a béke biztosításáért folyó harc.

az országház épületének megtekintése után a városligeti gundel étteremben ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára adott ebédet a japán vendégek tiszteletére. a delegáció tagjain kívül az ebéden résztvettek seishiro ogawa japán követ, ichiro yoshioka, a japán követség első titkára, szatmári nagy imre és bihari lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, z. nagy ferenc, a központi népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettese, a hazafias népfront elnökségének tagja és széphelyi zoltán, a külügyminisztérium főosztály-vezető helyettese. a szívélyes légkörben lefolyt ebéd után a japán vendégek megtekintették budapest nevezetességeit. /mti/

--

bb. 60. a szovjet parlamenti küldöttség látogatása a hortobágyon

vid/zs/rj sr

1961. augusztus 8.

a hazánkban tartózkodó szovjet parlamenti küldöttség - élén n.n. organovval, a szovjetunió legfelső tanácsa elnökségének elnökhelyettesével, az oszszszk legfelső tanácsa elnökségének elnökével, - kedden a hortobágyra látogatott. a vendégeket elkísérte kristóf istván, az elnöki tanács titkára, gódor ferenc, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára és ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke.

a híres hortobágyi csárda előtt szeifert imre, a hortobágyi állami gazdaság igazgatója és balogh jános, a gazdaság párttitkára fogadta a vendégeket. az igazgató ismertette a látogatókkal a 65 000 holdas hortobágyi állami gazdaság mátaai üzemegységében levő lótenyésztet és felkeresték a hortobágyi halastavakat is. itt hartman bálint, a halgazdaság vezetője köszöntötte a vendégeket.

a szovjet küldöttség ellátogatott debrecenbe is, megtekintette a város nevezetességeit, köztük a nagyerdőt, az új lakótelepet és a hatszáz éves város több nevezetességét. /mti/ a gazdaság... tagjai megtekintették

18,08

17,5

--
-41-

le

bb 59. nagy öröm lesz számunkra, amikor gagarint és tyitovot magyarországon köszönhetjük

vid zs/ke-lm sr

1961. augusztus 8.

a magyar közvélemény változatlanul rendkívüli érdeklődéssel kíséri a vosztok-2 utjáról, a tyitov őrnagy űrutazásáról szóló kommentárokat, tudományos ismertetéseket.

új szocialista városunk, sztálinváros üzemében népes röpgyűléseken beszéltek meg: milyen hatalmas tudományos felkészültség, a különböző tudományágaknak milyen kitűnően egybehangolt, magas színvonalu munkájára volt szükség a vosztok-2 utnak indításához és visszatérítéséhez, tyitov őrnagy űrutazásának lebonyolításához. a vasmű munkásai hangoztatták: felejthetetlen élmény, nagy öröm lesz számunkra, amikor az űrhajózás két uttörőjét, gagarint és tyitovot magyarországon köszönhetik.

a balaton parton üdülő külföldiek és magyarok között is osztatlan örömet, elismerést váltott ki a szovjet űrkutatás, rakétatechnika újabb világraszóló sikere. a japán szocialista párt hazánkban tartózkodó küldöttségének vezetője, kono mitsu a következőket mondotta:

- szívből gratulálunk tyitov őrnagynak, a hős szovjet űrpilótának, s örülünk annak, hogy ezt a világtörténelemben páratlan tettet a szocialista tábor vezetésének, a szovjetunió fiatal hajtották végre.

tabebajashi, a delegáció titkára így nyilatkozott:

a vosztok-2 bebizonyította, hogy a szovjetunió nemcsak a békéért vívott harcban, hanem a tudomány fejlesztésében is az első helyre tört. nem lehet kétséges, hogy a hatalmas szovjet ország sikerről hajtja végre a legutóbbi programtervezetben maga elé tűzött feladatokat is. hiszem, hogy egy lépéssel megint közelebb jutottunk a népek óhajához, a tartós békéhez.

horváth ede, a győri szerszámgépgyár kossuth-díjas igazgatója a következőket mondotta:

- hallatlanul nehéz, tudományos szempontból szinte felbecsülhetetlenül bonyolult feladatot oldottak meg szovjet barátaink a vosztok-2 felbocsátásával és imponálóan biztos, pontos földre-térítésével. ha földrajzilag távol is vannak tőlünk, gondolatban forrón megszorítjuk kezüket, s osztozunk örömeikben, bőségeikben/mti/

--

- 42 -

18.15
19.20

bb 61. levelek, táviratok ezreiben üdvözlük a magyar dolgozók a szovjet tudomány új nagyszerű sikerét, tyitov őrnagyot, a hős űrhajóst

1 zs/ke-lm sr

1961. augusztus 8.

a vosztok-2 sikeres földet érése óta az ország minden részéből, a városokból, a falvakból ezrével érkeznek táviratok, levelek a külügyminisztériumhoz, az országos béketanácsokhoz, a magyar szovjet baráti társasághoz és egyéb szervezetekhez, amelyekben munkások, parasztok és értelmiségiek köszöntik a szovjet tudomány világraszóló sikerét, az űrrepülés tudományos munkásait és tyitov őrnagyot, a hős űrhajóst.

a szot elnöksége a szovjet szakszervezetek központi tanácsa elnökségéhez küldött táviratában egyebek között a következőket írja:

- a szovjet tudomány és technika világraszóló sikere valamennyi magyar dolgozót határtalan örömmel és büszkeséggel tölt el. 1961 augusztus 6-án újabb fényes lap nyílt az űrhajózás történetében!

- a szovjetunió tudósainak, mérnökeinek, munkásainak e nagyszerű sikere, german sztyepanovics tyitov őrnagy bátor tette példa arra, hogyan kell a tudomány és a technika eredményeit az építés és nem a pusztítás szolgálatába állítani.

a tudományos ismeretterjesztő társulat vezetői a szovjet országos politikai és tudományos ismeretterjesztő társaságoktól küldték el forró üdvözlőket, jókívánságaikat.

- felemelő érzéssel tölt el bennünket a szovjet tudomány újabb nagygyőzelme - írják. társulatunk megtisztelő feladatának tekinti a szovjet űrhajósok tudományos tapasztalatainak ismertetését és azoknak a távlatoknak a bemutatását, amelyet az egész emberiség előtt megnyit a kozmosz tudományos megismerése.

a pécsi bőrgyár munkásai táviratukban hangoztatják:

- a vosztok-2-ben a szocialista tudomány fejlettségét, a szocializmust építő ember erejét látjuk.
/folyt.köv./

18.25
19.20

- 43 -

bb 61. /levelek, táviratok...folyt./-lm

a csorvási vörös október termelőszövetkezet tagjai így írják:

- jó érzés számunkra, hogy tagjai vagyunk a szocialista országok nagy családjának, aminek a családnak, amely magáénak könyvelheti el az úrkutatók páratlan eredményeit, s amely a tudomány eszközeit nem a halál, hanem az alkotó élet szolgálatában állítja.

az ásványolajforgalmi vállalat dolgozója a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának R. Udöft. üdvözlésében a kommunista építőmunka újabb diadalaként említi a vosztok-2 sikeres útját. mint írják, az úrkutatóknak ez a nagyszerű eredménye a magyar dolgozókat is új sikerekre ösztönzi munkájukban, a termelés növelésében, az életszínvonal emelésében.

a dorogi brikettüzem dolgozója azt írják:

- e páratlan tett a szovjet nép hatalmas erejét, a szovjet tudomány szinte páratlan gyors fejlődését bizonyítja. ez az erő és ez a gyors fejlődés - úgy érezzük - biztosítja a világ békéjének, az építés nagyszerű tervei valóra váltásának./mti/

--

bb 65. időjárásjelentés

hne-lm l1

1961. augusztus 8.

kedden 18 a meteorológiai intézet jelenti augusztus 8-án, órakor:

többfelé zápor, zivatar

várható időjárás szerdán estig: nyugaton és északon felhősebb idő. több helyen, főként a dunántúlon eső, zivatar. a dunántúlon megélenkülő északnyugati szél. a meleg nyugaton csökken.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: keleten 30-33, nyugaton 26-29 fok között./mti/

--

13.44

19.25

- 44 -

bb 62. pest megye új termelőszövetkezeti csoportjai még az 1. ún. megvalósítják az üzemszerű termelést

t. áe/hné-lm ká

1961. augusztus 8.

pest megyében százezer holdon gazdálkodnak alacsonyabb típusú termelői társulások. ezek a tél folyamán alakult új szövetkezeti csoportok az elmúlt hónapokban még szükségszerűen a régi kisüzemi keretek között dolgoztak, miközben eredményesen alapozták meg a közös termelésfeltételeit. már az év első hónapjaiban számos közös termelői vállalkozást és nagyösszegű beruházást valósítottak meg: a hernádi fehér akác tszcs tagjai traktort vásároltak, felsőpakonyban ötvagosos góré, gyálon sertésfiasztatót építettek, a megye 70 termelőcsoportja tavasz óta több mint 14 millió forintot gyűjtött össze a fel nem osztható szövetkezeti alapra.

a korszerű társasgazdálkodás kialakításának további módjaitól és feladataitól kedden széleskörű tanácskozást rendeztek a megyei tanács székházában a termelőcsoportok és községi tanácsok elnökeinek és a megye vezetőinek részvételével. a megbeszélésen megjelent tiszta józsef, a termelőszövetkezeti tanács titkára, az egésznapos vitában, a termelőcsoportok eddigi eredményeinek számbavétele után a résztvevők úgy határoztak, hogy az új gazdasági évben az alacsonyabb típusú társulások valamennyi gazdálkodási ágban megvalósítják a közös, üzemszerű termelést. ennek legfontosabb feltétele, a földrendezés és a kisparcellák összevonása. a táblakiállítás szeptember végére valamennyi községben befejeződik, s így összesen már az összes talajmunkát közösen végzik, a tél végéig a legtöbb csoportban létrehozzák a közös sertésfiasztatókat./mti/

--

bb 63. a moszkvai balett-művészek látogatása a magyar-szovjet baráti társaság székházában

t. fe/tm-lm sr

1961. augusztus 8.

a hazánkban vendégszereplő moszkvai nagy színház balett-együttesének vezetői - n. alescsenko igazgatóhelyettes, galina ulanova művészeti vezető, v. hajkin karmester és v. ringyin fűtészlettervező, - és az együttes több tagja kedden a magyar-szovjet baráti társaság székházába látogatott. a szívélyes hangú baráti találkozón jelen volt tóth józsef, az mszmp. központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának alosztályvezetője, demeter sándor, az mszbt főtitkára, lőrincz györgy, az operaház balettigazgatója, fejer pál főtitkár és az opera balettegyüttesének több tagja, valamint a kulturális kapcsolatok intézetének képviselője. részvett a találkozón a szovjetunió budapesti nagykövetségének több munkatársa is.

/folyt.köv./

19.00

19.30

- 45 -

bb 63. /a moszkvai balett-művészek... folyt./- szb

az mszbt elnökségének nevében waldapfel józsef akadémikus meleg szavakkal üdvözölte a szovjet vendégeket és méltatta nagy-szerű művészetüket. hangsúlyozta, hogy ma az egész világ csodálat-tal adózik a szovjet tudománynak, művészetnek egyaránt, magyaror-szági vendégszereplésük nagy sikerének elismeréseként átnyújtotta az mszbt aranykoszorus jelvényét.

alescsenko igazgatóhelyettes válaszában kiemelte, hogy sike-rükben része van annak a meleg fogadtatásnak, és barátságának is, amellyel lépten-nyomon találkoznak. - t ztositom önöket - mondot-ta -, hogy a moszkvai nagy színház kollektívája a jövőben is min-dent elkövet a két nép barátságának további elmélyítésére. /mt1/

bb 64. az év könyvslágere : shakespeare 7 kötetben - újból kiad-ják a nagy angol író összes műveit

1 v/tm szb sr

1961. augusztus 8.

hat esztendővel ezelőtt bocsátotta ki az európa könyvkiadó shakespeare összes drámáinak hatkötetes gyűjteményét. a husz-ezer példányban megjelent sorozat kötetei hetek alatt elfogytak.

az európa kiadónál közölték az mti munkatársával: az idén is-mét kiadják a sorozatot shakespeare összes művei címen. a drá-mákon kívül most egy hetedik kötetben magyar nyelven először meg-jelennek shakespeare összes költői művei - a szonettekén kívül lírai versei és elbeszélő költeményei - is.

a shakespeare sorozat 1961 október elejétől december végéig 35.000 példányban lát napvilágot famentes papíron, egészvászon és félbőr kötésben. előfizethető a könyvesboltokban és az üzemi könyvbizo-mányosoknál. szeptember első felében az európa könyvkiadó tájé-koztató füzetet és előfizetési felhívást bocsát ki. /mt1/

--

19.35

19.45

- 46 -

bb 66. a japán követ fogadása

tr-lm li

1961. augusztus 8.

seishiro ogawa japán magyar rszági követe kedden fogadást adott a japán szocialista párt hazánkban tartózkodó küldöttségének tiszteletére. a fogadáson megjelentek ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, szakasits árpád, az országos béketanács elnöke, a magyar nép-köztársaság elnöki tanácsának tagja, nagy jános nagykövet, a külügyminisztérium főosztályvezetője, valamint a hazafias népfront és a külügyminisztérium vezető munkatársai. /mt1/

--

- v é g e -

22.00 22.20

- 47 -

Handwritten signature

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest. I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. augusztus 9.

bb 1. 59 tantárgy, 16-féle nyelvoktatás a józsef attila szabadegyetem új évfolyamán

1 hí/hné szb sr

1961. augusztus 9.

a tudományos ismeretterjesztő társulat az 1961/1962. tanévben ismét meghirdeti a józsef attila szabadegyetem előadásait, valamint a nyelviskola új szemeszterét.

a szabadegyetem tagozatai - társadalomtudományi és művészeti, természettudományi, műszaki, valamint nyelviskolai - mellett az időszerű gyakorlati kérdések ismertetése ismét bekerült a programba, a szabadegyetem az egyes tudományágak fontos kérdéseit népszerű formában, tudományos igényvel ismerteti. az előadásokat egyetemi, főiskolai tanárok, tudományos intézetek vezetői, munkatársai tartják. az előadásokat film- és diapozitívvetítés, fizikai, kémiai kísérletek, muzeumi, kutatóintézeti látogatások, tanulmányi kirándulások, fotóséták, kertészeti bemutatók, klubestek egészítik ki. az irodalmi és zenetörténeti előadásokat előadóművészek közreműködése teszi színesebbé.

a szabadegyetem előadásait az eötvös loránd tudományegyetem, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem, a budapesti műszaki egyetem az iparművészeti múzeum, esetleg más megfelelő intézmény épületében tartják.

az új tanévben a nyelviskolán kívül 59 tantárgyból indítanak előadásokat. az elmúlt évhez képest a tematika számos érdekes sorozattal gazdagodik. ilyenek lesznek például: irodalmunk a felszabadulás után, csillagászat az űrhajózás korában, a fizikai és szellemi munka gépesítésének kérdése, stb.

a nyelviskolán folytatják az előző oktatási évben bevezetett 16 nyelv tanítását kezdő-, közép- és felsőfokon. ismét meghirdetik a szomszéd népek nyelvei közül a román, továbbá az antik ó-görög nyelvet. akik gyorsabb ütemben kívánnak tanulni, részt vehetnek a jól bevált, ugynevezett gyorsított nyelvtanfolyamokon. ezenkívül kétéves angol, német és orosznyelvű tolmáczstanfolyamokat szerveznek. az idegen nyelvek könnyebb elsajátítása érdekében olyan magyar nyelvtani tanfolyamok is lesznek, amelyek az idegen nyelv tanulásához megadják a szükséges nyelvtani alapot. külön speciális csoport-tanfolyamot szerveznek gépírók és adminisztrátorok számára a modern helyesírás elsajátítására. folytatják a hazánkban élő idegenajkuak magyar nyelvű oktatását is.

a beiratkozás ideje: augusztus 21-től szeptember 8-ig. a beiratkozás helye: eötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi kara, 5. ker. pesti barnabás utca 1. első emelet, telefon: 189.254.

/mti/

6.05

.-.

- 1 -